

**Mgr.
Marta
Stará**

Digitálně podepsal
Mgr. Marta Stará
Datum: 2021.06.10
12:32:52 +02'00'

Vzdělávací program
Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik

Obor vzdělání
82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

**Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková
organizace**

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

Identifikační údaje vyšší odborné školy

Název školy:	Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	
Adresa školy:	Husova 10, 602 00 Brno	
Zřizovatel školy:	Jihomoravský kraj	
Typ právnické osoby:	příspěvková organizace	
Kód a název oboru vzdělání:	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství	
Kód a název vzdělávacího programu:	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik	
Zaměření vzdělávacího programu:		
Podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče:	nelze přijímat uchazeče s přecitlivělostí na alergizující látky používané při praktickém vyučování	
Forma vzdělávání:	denní	
Délka vzdělávacího programu:	3 ročníky	
Vyučovací jazyk:	český jazyk	

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

OBSAH

1.	Profil absolventa	4
1.1	Uplatnění absolventa	4
2.	Charakteristika vzdělávacího programu	6
2.1	Pojetí a cíle vzdělávacího programu	6
2.2	Charakteristika obsahu vzdělávacího programu	6
2.3	Organizace výuky	8
2.4	Metodické postupy výuky	8
2.5	Podmínky pro přijímání studentů	8
3.	Učební plán	9
4.	Obsah předmětů	12
4.1	Anglický jazyk	12
4.2	Chemie	14
4.3	Laboratorní cvičení	18
4.4	Fyzikální a optické analýzy	20
4.5	Dějiny výtvarné kultury	22
4.6	Práce s archiváliemi	26
4.7	Základy fotografování	28
4.8	Digitální obrazová dokumentace	29
4.9	Výtvarná příprava	30
4.10	Modelování	3
4.11	Technologie a materiály	34
4.12	Konzervace a restaurování malby	36
4.13	Základy muzeologie	38
4.14	Základy památkové péče	40
4.15	Odborná praxe I	42
4.16	Odborná praxe II	43
5.	Doklady o odborném zabezpečení výuky VP	44

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

1. PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent vyššího odborného vzdělávání je vybaven vědomostmi a praktickými dovednostmi pro samostatné vykonávání širokého spektra konzervátorských a restaurátorských zásahů na kulturních památkách nebo na předmětech kulturní povahy, které jsou umělecko řemeslnými malířskými pracemi. Jedná se zejména o dekorativní malby v architektuře, a to jak v exteriéru, tak interiéru (sgrafito, secco, fresco, štukolustro apod.), popřípadě o uměleckořemeslnou polychromii.

Absolvent má široký umělekohistorický rozhled, zná soudobé i historické materiály, techniky a technologie a získané znalosti aplikuje při stanovení rozsahu poškození památky a volbě vhodného způsobu konzervátorského a restaurátorského zásahu. Zpracovává restaurátorskou zprávu o vykonaných dílčích úkonech a celkové restaurátorské práci včetně její dokumentace a doporučení následné péče a ochrany. Zná příslušné právní normy a zásady památkové péče. Je schopen ověřovat a aplikovat nové metody, je schopen pracovat samostatně i v týmu a svoji práci prezentovat odborně i laické veřejnosti v českém a anglickém jazyce.

Výsledky vzdělávání

Absolvent vzdělávacího programu umí komunikovat v anglickém jazyce v obecných i profesních situacích. Pracuje s cizojazyčným odborným textem a vyjadřuje se ústní i písemnou formou. V odborné oblasti má umělekohistorický rozhled a získané znalosti z oblasti dějin výtvarné kultury dovede aplikovat ve vztahu ke své profesi. Zná zásady památkové péče, uplatňuje etiku k památkám v praxi, využívá znalosti z chemie, biologie a mikrobiologie k odhalení příčiny poškození ošetřovaného předmětu a stanovení vhodného způsobu konzervace, restaurování i ochraně poškozeného nebo ohroženého objektu. Je schopen volit správné teoretické i filozofické přístupy ke konzervování a restaurování, ovládá odbornou terminologii. Zná používané materiály, ovládá širokou škálu tradičních i moderních technik a technologií a jejich praktické užití při konzervování a restaurování dekorativních maleb. Je schopen samostatně provádět základní analýzy vedoucí k identifikaci restaurovaného-konzervovaného materiálu. Provádí rekonstrukci poškozeného objektu s dokonalou přesností a na vysoké technické úrovni. Je schopen se výtvarně i řemeslně přizpůsobit původnímu pojetí restaurovaného předmětu a rukopisu autora. Zpracovává restaurátorskou dokumentaci, zná podmínky archivace zdokumentovaného materiálu, pracuje s odbornou literaturou. Je schopen pracovat samostatně i ve skupině, dodržuje zásady bezpečnosti práce a zásady ochrany životního prostředí.

1.1 Uplatnění absolventa

Absolventi nachází uplatnění jako konzervátoři a restaurátoři v oblasti malířských a dekorativních technik v kulturních institucích jako jsou muzea a galerie. V těchto subjektech, spravujících ve svých fondech buď kulturní památky, které jsou výtvarnými díly nebo umělecko řemeslnými pracemi příslušné materiálové skupiny, nebo předměty kulturní hodnoty, mohou díky znalostem z oblasti památkové péče a muzeologie najít uplatnění také jako kurátoři sbírek či správci depozitářů.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Další variantou uplatnění absolventů vzdělávacího programu je výkon samostatné restaurátorské práce, zaměřené na obnovu malířských děl patřících veřejným institucím i soukromým majitelům. Tuto činnost mohou provádět na základě živnostenského oprávnění k restaurování sbírkových předmětů a předmětů kulturní hodnoty, nebo na základě povolení Ministerstva kultury k restaurování uměleckořemeslných malířských děl. O obě oprávnění lze požádat po ukončení vzdělávání.

Absolventi vzdělávání se mohou rovněž ucházet o studium na vysokých školách, a to zejména školách příbuzného zaměření. Absolventi mohou využít možnosti rozšířit své odborné znalosti ve studiu na VŠ, nejčastěji Masarykově univerzitě, Přírodovědecké fakultě, oboru Chemie a technologie materiálů pro konzervování-restaurování, který díky své modulární stavbě volně navazuje na předměty VOŠ.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program připravuje studenty pro výkon odborných činností v oblasti konzervování a restaurování kulturních památek, které jsou umělecko řemeslnými malířskými pracemi. Vzdelávání směřuje prostřednictvím osvojených teoretických poznatků a výtvarných a řemeslných technik k osvojení specifických vědomostí a praktických dovedností potřebných při konzervování a restaurování poškozených objektů, vede studenty ke schopnosti poznání faktorů prostředí působících na poškozený objekt a k pochopení uměleckého a historického významu konzervovaného nebo restaurovaného objektu.

2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Koncepce vzdělávacího programu spočívá v rozvíjení estetického cítění studentů, pěstování smyslu pro přesnost v řemeslné práci, citu pro používané materiály a směřuje k dosažení profesionální úrovně řemeslných dovedností.

Cílem vzdělávacího programu je připravit vysoce kvalifikované, humanitně, technicky i mistrovsky řemeslně vzdělané specialisty v oboru své činnosti, kteří jsou schopni pracovat samostatně i v týmu při záchraně památek užitého umění.

2.2 Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

Struktura obsahu vzdělávacího programu je koncipována tak, aby se jednotlivé oblasti vzájemně prolínaly a doplňovaly. Výuka anglického jazyka a specifického, převážně odborně teoretického vzdělávání, průběžně prostupuje celým studiem. Jedná se jak o učivo směřující k rozvíjení výtvarného myšlení a invenční schopnosti pro tvůrčí výtvarný projev, tak o učivo zahrnující oblast přírodovědných předmětů a technologie. Specifická praktická příprava vyústující v komplexní zvládnutí konzervátorských a restaurátorských činností v průběhu vzdělávání narůstá a vrcholí v posledním ročníku. Naš vzdělávací program se vyznačuje významným propojením školního režimu s vnějším památkovým prostředím, kde naši studenti spolupracují na památkových projektech. Student od počátku ví, že smyslem studia je jeho uplatnění v praxi. Proto také studium zahajuje plenér v některé z památkových rezervací.

Do procesu vzdělávání jsou zahrnuty také podmínky dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Škola má smluvním bezpečnostním technikem vypracovanu *Směrnici k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví studentů ve škole, Směrnici pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, Identifikaci rizik a přijatá bezpečnostní opatření pro objekty školy, Plán opatření a činnosti po vyhlášení mimořádné situace*. Se všemi jmenovanými dokumenty jsou studenti pravidelně, opakovaně a prokazatelně seznamováni při zápisu do každého ročníku. Velký důraz je dále kladen na dodržování podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci s chemickými látkami, se stroji, přístroji a zařízeními ve školních ateliérech i mimo školu v rámci praktické části vyučování.

V každém školním roce studenti projdou pravidelným školením před započítáním výuky v praktických předmětech a jsou vedeni k tomu, aby všechna bezpečnostní opatření

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

a celkovou ochranu zdraví při práci dodržovali v průběhu vzdělávání i v dalším profesním životě.

Anglický jazyk rozšiřuje a prohlubuje schopnosti nezbytné pro práci s cizojazyčnou odbornou literaturou a odbornými časopisy a pro samostatnou aktivní mluvenou i písemnou komunikaci v běžných situacích i v profesní oblasti.

Fyzikální a optické analýzy poskytuje studentům základní náhled na fyzikální principy a jevy související s metodami analýzy, průzkumu a degradací uměleckého předmětu. Doplňuje obecné přírodovědné vzdělání. Studenti se seznámí s metodami průzkumu struktury restaurovaného objektu, rozsahem, příčinami a důsledky jeho degradace a získají potřebné vědomosti o související klimatologii.

Chemie poskytuje studentům ucelený soubor vědomostí z organické chemie a biochemie z hlediska jejich využití v konzervátorské a restaurátorské práci.

Laboratorní cvičení upevňují teoretické vědomosti získané v předmětu chemie a rozvíjejí praktické dovednosti studentů v oblasti identifikace typu materiálu, stanovení původu a příčin chemického poškození konzervovaného či restaurovaného předmětu a volbě odpovídajícího způsobu chemické ochrany a konzervace sbírkových fondů. Studenti se seznámí s metodami a přístroji používanými v muzeích a v laboratořích.

Dějiny výtvarné kultury sledují rozšíření umělecko-historického rozhledu studentů a obohacení jejich estetického vnímání a rozpoznání slohotvorných aspektů formy díla. Ve vyučovacím předmětu **práce s archiváliemi** se studenti seznámí s posláním archivu a archivistiky. Získané vědomosti si prakticky ověří při práci v archivech a dále uplatní při zařazování konzervovaného a restaurovaného objektu do historického kontextu. Praktické dovednosti získané v předmětech **základy fotografování a digitální obrazová dokumentace** využívají studenti při zpracovávání dokumentace v průběhu konzervování a restaurování poškozeného objektu.

Výtvarná příprava je základem pro rozvoj výtvarného myšlení a estetického cítění studentů, vede je k jistotě v zacházení s výtvarnými prostředky ve svém oboru.

Vyučovací předmět **modelování** rozvíjí schopnost vlastního vyjádření a reprodukce trojrozměrné reality, pěstuje cit pro tvar, materiál a jeho strukturu.

Vyučovací předmět **technologie a materiály** poskytuje soubor vědomostí o tradičních i současných materiálech, technikách a technologiích s vazbou na problematiku restaurování těchto artefaktů. Seznamuje studenty s metodami konzervace a restaurování dekorativních malířských prací a s příslušnými technikami a technologiemi v takovém rozsahu, aby byl budoucí restaurátor schopen orientovat se samostatně a v plném rozsahu při záchraně památek užitého umění.

Konzervování a restaurování malby je hlavním předmětem vzdělávacího programu. Studenti se seznámí s příslušnou konzervátorskou a restaurátorskou terminologií, se sbírkovými fondy a příslušnými právními normami. Získají potřebné vědomosti a dovednosti k provádění konzervátorských a restaurátorských úkonů, zpracovávají restaurátorskou dokumentaci včetně restaurátorské zprávy.

Základy muzeologie vybaví studenty základními vědomostmi o dějinách českého muzejnictví, sbírkách a muzeích samotných. Studenti se seznámí s organizací a chodem muzeí v současnosti, především v oblasti muzejní dokumentace, budováním sbírkových fondů a jejich ochranou, konzervací sbírek, jejich vystavováním a zapůjčováním jiným subjektům. Učivo, které je v souladu se současně platnými právními normami, je předáváno studentům formou přednášek, seminářů a exkurzí do muzeí se zaměřením na

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

praktickou oblast přednášeného učiva. Získané znalosti a zkušenosti uplatní absolventi při komunikaci s muzejními a výstavními institucemi nebo při práci v těchto zařízeních.

Základy památkové péče seznámí studenty s vývojem památkové péče v českých zemích, aktuálními tendencemi péče o kulturní památky a její současnou rolí kulturního směřování společnosti. Studenti získají orientaci v právních normách, které vymezují péči o památky a povinnostech, které z těchto norem vyplývají pro restaurátora.

Odborná praxe I probíhá v restaurátorských dílnách nebo přímo na konkrétních památkách. Studenti přímo realizují restaurování pod dohledem profesionálního restaurátora. Tyto kontakty považujeme za důležité pro uplatnění absolventa po ukončení studia. Nedílnou součástí těchto praxí je kontrola dodržování platných předpisů pro bezpečnou práci a ochranu zdraví při práci včetně ochrany životního prostředí.

Odborná praxe II probíhá pravidelně jeden den v týdnu v restaurátorských dílnách pod dohledem profesionálního restaurátora.

2.3 Organizace výuky

Organizace výuky je v souladu s § 25 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a § 3 vyhlášky MŠMT č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, v platném znění. Výuka se uskutečňuje v denní formě vzdělávání prostřednictvím přednášek a seminárních cvičení a je doplněna odbornými exkurzemi na odborná vědecká a restaurátorská pracoviště.

Odborná praxe, organizovaná v rozsahu 8 týdnů v letním období 2. ročníku a 8 týdnů v zimním období 3. ročníku, se uskutečňuje v konzervátorských a restaurátorských dílnách muzeí, galerií a Národního památkového ústavu, popř. na pracovištích právnických nebo fyzických osob, které mají oprávnění k činnosti v daném oboru. Týdenní rozsah odborné praxe je 35 hodin.

2.4 Metodické postupy výuky

Při výuce se upřednostňují aktivizující metody pedagogické práce, zejména metody problémové. Z hlediska organizace vzdělávacího procesu je pro tento obor vzdělávání charakteristická vysoká míra praktického vyučování v odborných učebnách, školních dílnách, ateliérech apod. a individuální práce učitele se studentem. Ve většině výuky se uplatňuje názorná praktická demonstrace kombinovaná s metodami kritického kladení otázek k navrhovaným řešením ze strany studentů.

2.5 Podmínky pro přijímání uchazečů

Ke vzdělávání se přijímají uchazeči, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou a splňují podmínky zdravotní způsobilosti. Vzhledem ke specifickým vysokým nárokům na umělecké a estetické vnímání je dále podmínkou pro přijetí ke vzdělávání úspěšné složení talentové přijímací zkoušky.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

3. UČEBNÍ PLÁN

Název vzdělávacího programu		Kód a název oboru vzdělání					Forma
KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ MALÍŘSKÝCH A DEKORATIVNÍCH TECHNIK		82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství					denní
Názvy vyučovacích předmětů	1. ročník		2. ročník		3. ročník		Celkem
Období	ZO	LO	ZO	LO	ZO	LO	př/cv/kr
Povinné předměty							
Anglický jazyk*	0/2/2 Zk	0/2/2 Zk	0/2/2 Zk	0/2/1 Zk	0/2/1 Zk	0/2/2 KZ	0/12/10
Chemie	1/0/1 KZ	1/0/1 KZ	2/0/2 KZ	2/0/1 KZ	1/0/1 KZ	1/0/1 KZ	8/0/7
Laboratorní cvičení	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/2/2 KZ	0/2/1 KZ	0/2/1 KZ	0/2/2 KZ	0/10/8
Fyzikální a optické analýzy	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/6/6
Dějiny výtvarné kultury *	2/0/2 Zk	1/1/2 Zk	2/0/2 Zk	1/1/2 Zk	2/0/2 Zk	1/1/2 KZ	9/3/12
Práce s archiváliemi	1/0/2 KZ	0/1/2 KZ	-----	-----	-----	-----	1/1/4
Základy fotografování	1/1/1 KZ	1/1/1 KZ	-----	-----	-----	-----	2/2/2
Digitální obr. dokumentace	-----	-----	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/4/4
Výtvarná příprava	0/5/4 KZ	0/5/4 KZ	0/5/5 KZ	0/5/4 KZ	0/4/3 KZ	0/4/4 KZ	0/28/24
Modelování	0/2/2 KZ	0/2/2 KZ	0/2/2 KZ	0/2/1 KZ	0/2/1 KZ	0/2/2 KZ	0/12/10
Technologie a materiály *	7/0/7 Zk	7/0/7 Zk	6/0/5 Zk	6/0/5 Zk	6/0/6 Zk	6/0/6 KZ	38/0/36
Konzervování a rest. malby	0/7/7 KZ	0/7/7 KZ	0/5/4 KZ	0/5/5 KZ	0/10/8 KZ	0/10/7 KZ	0/44/38
Základy muzeologie	-----	-----	-----	-----	1/0/1 KZ	-----	1/0/1
Volitelný předmět							
Základy památkové péče	-----	-----	-----	-----	-----	2/0/2 KZ	2/0/2
Povinně volitelný předmět							
Odborná praxe I. ¹	-----	-----	-----	0/35/4 Z	0/35/4 Z	-----	/ /8
Odborná praxe II.	-----	-----	0/7/4 Z	0/7/4 Z	-----	-----	0/14/8
Přednášky/Cvičení:	12/19	10/21	10/25	9/26	10/22	10/23	61/136
Počet kreditů	30	30	30	30	30	30	180
Počet vyučovacích hodin týdně:	31	31	35	35	32	33	197

Vysvětlivky k učebnímu plánu:

* označuje předměty, které jsou součástí absolutoria

Zkratky:

Zk – zkouška

Kz – klasifikovaný zápočet

Z – zápočet

Absolutorium:

Zkouška z anglického jazyka

Teoretická zkouška z odborných předmětů:

1. *Dějiny výtvarné kultury.*
2. *Technologie a materiály.*

Absolventská práce a její obhajoba – její součástí je ověření praktických dovedností a znalostí získaných zejména v předmětu *Konzervování a restaurování malby.*

¹ Odborné praxe I. probíhá v jiné týdny než ostatní předměty, nelze tedy sečíst jejich hodiny s jinými. Sečítají se pouze kredity, protože se jedná o období (zimní/letní).

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Ověření praktických dovedností, které je součástí obhajoby absolventské práce, je realizováno formou výkonu konzervátorských a restaurátorských činností, jejichž výstupem je zrestaurovaný objekt příslušné materiálové skupiny včetně kompletní dokumentace. Příslušné odborné činnosti jsou prováděny ve školních dílnách v rozsahu 4 souvislých týdnů v letním období 3. ročníku.

Poznámky:

1. Odborná praxe, organizovaná v rozsahu 8 týdnů v letním období 2. ročníku a 8 týdnů v zimním období 3. ročníku, se uskutečňuje v konzervátorských a restaurátorských dílnách muzeí, galerií, NPÚ a jiných institucí zaměřených na památkovou péči, popř. na pracovištích právnických nebo fyzických osob, které mají oprávnění k činnosti v daném oboru. Týdenní rozsah výuky v rámci odborné praxe je 35 hodin.

2. Počet hodin před lomítkem uvádí počet hodin přednášek, mezi lomítky počet hodin seminárních cvičení a za lomítkem počet kreditů.

3. Ověření praktických dovedností, které je součástí obhajoby absolventské práce, je realizováno formou výkonu konzervátorských a restaurátorských činností, jejichž výstupem je zrestaurovaný objekt příslušné materiálové skupiny včetně kompletní dokumentace. Příslušné odborné činnosti jsou prováděny ve školních dílnách v rozsahu 4 souvislých týdnů v letním období 3. ročníku.

4. Kreditní systém rozlišuje náročnost a důležitost jednotlivých předmětů. Počet kreditů za úspěšně absolvovaný předmět ECTS (mezinárodní kreditní systém) umožňuje přesunout si malou část neklasifikovaných předmětů do dalšího období. Absolvování všech předmětů za jedno období má hodnotu 30 kreditů.

Do prvního ročníku je student povinen zapsat si minimálně předměty v hodnotě 60 kreditů (30 kreditů za zimní období a 30 kreditů za letní období).

Do druhého ročníku se může zapsat student, který získal absolvováním prvního ročníku minimálně 50 kreditů. Při zápisu do druhého ročníku si student zapisuje opakovaně nesplněné (neklasifikované) předměty za první ročník a dále minimálně ty předměty, při jejichž úspěšném absolvování celkový počet kreditů za 1. a 2. ročník bude nejméně 110.

Do třetího ročníku se může zapsat student, který po absolvování druhého ročníku získal minimálně 110 kreditů, 60 kreditů za první ročník a minimálně 50 kreditů dalších.

Student si zapisuje opakovaně nesplněné předměty a další, při jejichž úspěšném absolvování bude celkový počet získaných kreditů za první až třetí ročník studia nejméně 180. Za daný předmět lze v průběhu studia získat kredity pouze jednou.

Pro připuštění k Absolutoriu musí student úspěšně absolvovat třetí ročník a získat minimálně 180 kreditů.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování maliřských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

Přehled využití týdnů

Činnost	Počet týdnů v období					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Týdny vyučování podle učebního plánu	16	16	16	8	8	14
Odborná praxe	-	-	-	8	8	-
Samostudium k získání hodnocení	3	3	3	3	3	3
Absolutorium	-	-	-	-	-	2
Časová rezerva	1	1	1	1	1	1
Celkem	20	20	20	20	20	20

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. OBSAH PŘEDMĚTŮ – realizace jednotlivých předmětů probíhá formou přednášek nebo seminářů podle učebního plánu

4.1 ANGLICKÝ JAZYK

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Anglický jazyk navazuje na úroveň znalostí dosažených na střední škole, přičemž maturita z tohoto jazyka není nutnou podmínkou. V tomto případě je však student povinen absolvovat test a ústní pohovor k ověření jeho pokročilosti v jazyce. Vstupní znalosti jsou dále upevňovány a rozšiřovány ve všech standardně vyučovaných oblastech jazyka tak, aby absolvent vyššího odborného vzdělávání bez potíží zvládl komunikaci v běžných situacích, rozuměl mluvenému i psanému projevu vč. odborně zaměřených textů a byl rovněž schopen aktivně reagovat v rámci zaměření jeho odbornosti. Předpokládanou minimální výstupní úroveň je B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (dále „SERR“). Tento jazyk je předmětem absolutoria.

Studenti anglického jazyka jsou hodnoceni podle dosažené úrovně dovedností v anglickém jazyce, zejména v oblasti ústního a písemného vyjadřování, v oblasti odborného jazyka a profesně orientovaných komunikačních témat. Cílem je systematické rozvíjení a prohlubování jazykových znalostí, dovedností a návyků v následujících oblastech:

- 1. Řečové dovednosti.**
 - 1.1. **Poslech s porozuměním.**
Rozumět souvislému projevu vyučujícího i rodilého mluvčího v rozsahu osvojených jazykových prostředků a s přiměřeným množstvím neznámého jazykového materiálu.
 - 1.2. **Ústní vyjadřování.**
V rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků umět pohotově, jazykově správně a společensky vhodně reagovat v běžných situacích a aktivně se účastnit diskuse, vést dialog, klást otázky a vhodně reagovat na situaci a umět vyjádřit své postoje, souvisle hovořit na všeobecná i odborná témata, přednést referát na dané i odborné téma.
- 2. Čtení s porozuměním.**
Číst s porozuměním přiměřeně náročné všeobecné, populárně vědecké a odborné texty, umět používat při četbě překladový a výkladový slovník a další informativní literaturu.
- 3. Písemné vyjadřování.**
Umět písemně zaznamenat hlavní myšlenky nebo informace z vyslechnutého projevu nebo z přečteného textu, umět zformulovat vlastní myšlenky ve formě dopisu formálního i neformálního, umět písemně analyzovat a shrnout pracovní postup konzervátorského a restaurátorského zásahu.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

Diagnostické metody a hodnocení výsledků vyučovacího i učebního procesu jsou v souladu s didaktickými postupy. Vyučující sleduje pokrok v dovednostech, a to zejména v ústní komunikaci a písemných kontrolních pracích, které korespondují s probíraným učivem.

Rámcový rozpis učiva anglického jazyka

Níže uvedená témata budou probírána do úrovně B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (dále „SERR“).

Tematický okruh – Odborný jazyk

1. Etické principy práce restaurátora.
2. Vznik a vývoj nástěnné malby.
3. Techniky nástěnné malby a materiály.
4. Historie a současnost konzervování a restaurování nástěnné malby.
5. Šablonová malba.
6. Základní podklady pro olejovou malbu, materiály, vlastnosti.
7. Metody průzkumu a analytické metody zjišťování příčin poškození malby.
8. Konzervace a restaurování olejové malby.
9. Restaurátorská dokumentace.

Tematický okruh – Profesně orientované komunikační situace

1. Kontakty. Pozdravy, představení se.
2. Časové údaje. Domluva termínu schůzky.
3. Doprava ve městě. Dopravní prostředky, zakoupení jízdenky, orientace ve městě, popis cesty.
4. Ubytování. Rezervace hotelu, komunikace na recepci, pronájem pokoje.
5. Stravování. V restauraci, nákup potravin.
6. Kulturní život. Návštěva muzeí a galerií, účast na konferenci.
7. Komunikace na úřadech. Vyplňování formulářů.
8. Internet, e-mail, sms, obsluha počítače.
9. Zdravotní potíže. Vyhledání lékařské péče a popis symptomů.
10. Profese restaurátora. Památková péče.
11. Zahraniční pracovní trh. Profesní životopis, motivační dopis, osobní pohovor.

Studijní materiály

Obecná angličtina – učebnice

English Grammar in Use – Intermediate, Raymond Murphy, Cambridge University Press, 2012.

Ilustrovaný tematický slovník. Plzeň 2009.

New English File Intermediate Student's Book. Oxford 2008.

New English File Upper – Intermediate Student's Book. Oxford 2008.

Odborné texty

Nikolaus, K.: The Restoration of Paintings. 1998.

Doporučené časopisy

Artis

Online materiály

<http://www.vam.ac.uk/> <http://www.getty.edu/conservation/>

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4.2 CHEMIE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu chemie je prohloubení vědomostí z obecné, anorganické, organické, analytické a užité, makromolekulární chemie a základů biochemie, z nichž vychází povaha materiálů nástěnné malby a olejomalby jakož i materiálů uplatňujících se při jejich konzervaci a restaurování. V rámci absolvování předmětu chemie si žáci upevní a prohloubí základní znalost středoškolské chemie doplněné o kapitoly využitelné v restaurátorské praxi. Osvojené vědomosti z chemie i biochemie budou dále aplikovat při laboratorním cvičení při vlastní konzervaci a ochraně sbírkových předmětů a prostor, kde jsou tyto předměty umístěny. Studenti se seznámí s chemicko-technologickými metodami a přístroji, používanými v laboratořích k analýzám složení látek i stanovení příčin poškození konzervovaného předmětu. Součástí výuky jsou odborné exkurze na odborná chemická pracoviště.

Nedílnou součástí výuky je osvojování správných postojů k ochraně životního prostředí při práci s chemickými látkami v průběhu konzervátorské a restaurátorské činnosti.

Rámcový rozpis učiva

1. Obecná chemie

1.1. Základní chemické pojmy

1.1.1. Atom (atomové jádro, elektronový obal, iont)

1.1.2. Radioaktivita (nuklidy, poločas rozpadu, určování stáří předmětů, elektrárna)

1.1.3. Molekula

1.2. Směsi, jejich třídění a dělení - purifikace látek

1.3. Periodická soustava prvků

1.3.1. Historie PSP

1.3.2. Obecné trendy v PSP

1.3.3. Chemický prvek (elektronová konfigurace, obecné vlastnosti základních prvků)

1.4. Názvosloví

1.4.1. Základní dvouprvkové sloučeniny (oxidy, sulfidy, halogenidy, bezkyslíkaté kyseliny)

1.4.2. Základní tříprvkové sloučeniny (kyslíkaté kyseliny, hydroxidy, soli, koordinační sloučeniny)

1.5. Chemické výpočty

1.5.1. Atomová a molární hmotnost

1.5.2. Látkové množství

1.5.3. Hustota

1.5.4. Základní výpočty z chemických rovnic Směšovací rovnice, tvorba roztoků o požadované koncentraci, koncentrace (hmotnostní zlomek, molární koncentrace)

1.6. Chemické rovnice

1.6.1. Zápis chemické rovnice

1.6.2. Typy chemických rovnic

1.6.3. Vyčíslování rovnic

1.7. Chemická vazba

1.7.1. Typy chemické vazby

1.7.2. Slabé vazebné interakce

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- 1.8. Základy z fyzikální chemie
 - 1.8.1. Chemická kinetika
 - 1.8.2. Termochemie
 - 1.8.3. Chemická rovnováha
- 1.9. Chemické prvky
 - 1.9.1. Chemické prvky obecně
 - 1.9.2. Nekovy
 - 1.9.3. Kovy
 - 1.9.4. Polokovy
- 1.10. Elektrochemie
 - 1.10.1. Elektrolýza a elektrody
 - 1.10.2. Koroze kovů a ochrana proti korozi
 - 1.10.3. Kovy ušlechtilé a neušlechtilé
- 1.11. Kyselost a zásaditost vzorků
- 1.12. Výpočet pH, pOH
 - 1.12.1. Indikátory
 - 1.12.2. Neutralizace
 - 1.12.3. Pufry
2. **Anorganická chemie**
 - 2.1. Chemické prvky
 - 2.1.1. Kovy, polokovy, nekovy
 - 2.1.2. Stručný nástin chemie vybraných nepřechodných prvků (alkalické kovy, alkalické zeminy, Al, C, Si, Sn, Pb, N, P, O, S, halogeny)
 - 2.1.3. Stručný nástin chemie nejdůležitějších přechodných prvků (Fe, Co, Ni, Cu, Ag, Au, Zn, Cg, Hg, Cr, Mn, platinové kovy)
 - 2.2. Významné anorganické sloučeniny pro oblast konzervování - restaurování malby, důkazy anorganických materiálů
 - 2.3. Základy koordinační chemie, typy komplexů, komplexní sloučeniny v praxi
3. **Analytická chemie**
 - 3.1. Úvod, přehled a rozdělení analytických metod
 - 3.2. Destruktivní x nedestruktivní metody, jejich popis, výhody a nevýhody
 - 3.3. Kvalitativní analýza
 - 3.3.1. Kapkovací reakce
 - 3.3.2. Základní srážecí reakce
 - 3.4. Kvantitativní analýza
 - 3.4.1. Volumetrie – odměrné metody
 - 3.4.2. Gravimetrie
 - 3.5. Nejdůležitější metody instrumentální analýzy (spektrální metody, hmotnostní spektrometrie)
4. **Organická chemie**
 - 4.1. Obecný úvod do studia organické chemie, typy vzorců, vazby, názvosloví
 - 4.2. Rozdělení organických sloučenin
 - 4.3. Uhlovodíky (názvosloví, reakce, zástupci, vlastnosti, použití)
 - 4.3.1. Alifatické

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4.3.2. Aromatické

4.4. Deriváty uhlovodíků (názvosloví, reakce, zástupci, vlastnosti, použití)

4.4.1. Halogenderiváty uhlovodíků - rozpouštědla

4.4.2. Hydroxyderiváty uhlovodíků – rozpouštědla

4.4.3. Karbonylové sloučeniny (aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny a jejich deriváty)

4.4.4. Dusíkaté sloučeniny

4.4.5. Důkazy vybraných organických látek významných pro restaurátorskou praxi

5. Makromolekulární chemie

5.1. Vznik, struktura, vlastnosti a výroba polymerů

5.2. Přehled polymerů

5.3. Degradace plastů a konzervace plastů

5.4. Použití syntetických polymerů, lepidel

6. Biochemie

6.1. Sacharidy

6.2. Polysacharidy

6.3. Dřevo

6.3.1. Struktura a vlastnosti dřeva

6.3.2. Příčiny a poškození dřeva

6.3.3. Datování a konzervace dřeva

6.4. Aminokyseliny

6.5. Bílkoviny

6.5.1. Bílkovinná pojiva

6.6. Lipidy

6.6.1. Vosky

6.6.2. Oleje

6.7. Pryskyřice

6.8. Přírodní látky a jejich využití

7. Užitá chemie

7.1. Toxikologie

7.2. Anorganické pigmenty a organická barviva.

7.3. Konzervování - restaurování a ošetřování kovových / keramických / textilních a papírových předmětů (průzkum předmětu, čištění a další ošetření, užití chemických preparátů).

7.4. Základní analytické metody k identifikaci látky, popisu poškození a původu

7.5. materiálu (techniky, vzorkování, základní principy, analýza, využití)

Studijní literatura

Benešová, M. – Pfeiferová, E.: Odmaturuj z chemie. Didaktis 2014.

Briš P. – Kuběna J. – Štrkaň J.: Lepení v praxi, Grada 2017.

Klouda P.: Moderní analytické metody, 2016.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- Kopecká I. – Svobodová E.: Metody průzkumu historických materiálů, Grada 2009.
- Mareček, A. – Honza, J.: Chemie pro čtyřletá gymnázia – 1.díl (třetí opravené vydání). Olomouc 1998.
- Mareček, A. – Honza, J.: Chemie pro čtyřletá gymnázia – 2.díl (druhé přepracované vydání). Olomouc 1998.
- Mareček, A. – Honza, J.: Sbíрка řešených příkladů z chemie pro studenty středních škol (první vydání). Brno 1998.
- Osten M.: Práce s lepidly a tmely, Praha 1986.
- Peč, P. – Pečová, D.: Učebnice středoškolské chemie a biochemie. Olomouc 2001.
- Šimůnková, E. – Bayerová, T.: Pigmenty. Praha 1999.
- Šimůnková E. – Karhan J.: Pigmenty, barviva a metody jejich identifikace, VŠCHT Praha, 1993.
- Zelinger, J.: Chemie v práci konzervátora a restaurátora. Praha 1987.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.3 LABORATORNÍ CVIČENÍ

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

V předmětu laboratorní cvičení studenti budou prakticky aplikovat teoretické poznatky a vědomosti získané v předmětu chemie. Laboratorní cvičení prakticky představí teoretické učivo chemie a upevní znalosti získané v předmětu chemie. Studenti se prakticky seznámí s různými anorganickými, organickými materiály, ověří si jejich vlastnosti, chování a možné použití v odborné praxi. Studenti se seznámí s analytickými metodami a postupy umožňujícími stanovit příčiny a míru poškození restaurovaného objektu a na základě zjištěných skutečností rozhodnout o nejvhodnějším postupu konzervátorského a restaurátorského zásahu a volbě vhodných materiálů pro tento zásah. Studenti získají nutný přehled o metodách analýz rozboru původního materiálu ve smyslu jeho kvalitativního určení.

Při výuce laboratorních cvičení je kladen důraz na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s chemickými přístroji a chemikáliemi. Stejný důraz je kladen na zacházení s chemikáliemi z hlediska ochrany životního prostředí.

Výuka bude doplněna o exkurze a práci v chemické laboratoři Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a dalších pracovištích a institucích, které se podobnými problémy zabývají.

Rámcový rozpis učiva

1. Bezpečnost práce v chemické laboratoři a bezpečné zacházení s chemickými látkami, základy první pomoci
2. Chemické sklo
3. Chemické látky
 - 3.1. Názvosloví
 - 3.2. Vlastnosti
4. Oddělování a čištění směsí
 - 4.1. Filtrace
 - 4.2. Krystalizace
 - 4.3. Destilace
 - 4.4. Extrakce
5. Vážení a odměřování hmotnosti a objemu
6. Důležité veličiny v chemii
 - 6.1. Výpočet z rovnic při syntéze látek
 - 6.2. Ředění roztoků
7. Příprava odměrného roztoku
8. Odměrná analýza - titrace, stanovení kyselosti, pH
9. Vážková analýza
 - 9.1. Gravimetrie
 - 9.2. Nasákavost, salinita
10. Kvalitativní analýza
 - 10.1. Plamenné zkoušky
 - 10.2. Srážecí důkazové reakce, kapkovací reakce, mikroanalýza
 - 10.3. papírová chromatografie - analýza organických látek - složek výtvarného díla
11. Stanovení vlhkosti dřeva a porézních anorganických materiálů

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

12. Stanovení množství uhlíku
13. Příprava a mikrochemická analýza vybraných pigmentů
14. Vliv pH a osvětlení na textil a papír
15. Chromatografie
16. Pokovování a čištění kovů
17. Organické látky, a rozpouštědla, lepidla, oleje, pryskyřice a vosky
18. Polymerní materiály
- 18.1. Určení základních polymerů
19. Cukry a jejich důkaz
20. Bílkoviny
- 20.1. Degradace
- 20.2. Izolace bílkovin
21. Kapaliny, detergenty, rozpustnost, rozpouštědla, emulgační činidla, povrchové napětí a hygroskopičnost
22. Mikrochemická analýza anorganických pigmentů
23. Instrumentální metody pro analýzu anorganických pigmentů
24. Analytické metody zaměřené na problémy související s absolventskou prací
25. Efektní pokusy

Studijní literatura

Hygienické zásady a pravidla požární ochrany
Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
Provozní řád ateliérů/pracoven

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.4 FYZIKÁLNÍ A OPTICKÉ ANALÝZY

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Učivo předmětu fyzikální a optické analýzy tvoří součást přírodovědného vzdělání. Je zaměřeno na studium struktury uměleckého díla pomocí radiačních metod zobrazovacích a excitačních. Studenti zvládnou základy optiky, termiky a mechaniky a osvojí si poznatky o klimatologii se zaměřením na znalost utváření vhodného prostředí pro ochranu sbírek. Učivo předmětu umožní studentům pochopit degradační procesy organických i anorganických látek jako základ pro stanovení původního složení konzervovaného a restaurovaného objektu a míry jeho poškození. Tyto poznatky jsou základem pro vlastní konzervátorskou a restaurátorskou činnost. Výuka předmětu probíhá formou přednášek a praktických cvičení ve škole a na specializovaných odborných pracovištích spolupracujících institucí.

Rámcový rozpis učiva

1. Základní principy fyziky, pojmy, konstanty, jednotky
2. Struktura a vlastnosti látek a těles
3. Skupenství látek
4. Elektrické a magnetické jevy
5. Záření, kmitání a vlnění
6. Bezpečnost a hygiena práce s radiologickými zařízeními
7. Metody zobrazovacích radiačních analýz
8. práce s RTG přístrojem, parametry snímkování různých materiálů výtvarných děl, čtení snímků
9. Metody excitačních radiačních analýz
10. RFA – využití, podmínky, výstup
11. Základy optiky
 - 11.1. Mikrooptický průzkum, světlo a barva,
 - 11.2. procházející světlo, odražené světlo
 - 11.3. Makrooptický průzkum, světlo a barva
 - 11.4. Na, UV, IR, polarizované světlo – krystalické a amorfnní látky složky výtvarného díla
12. Molekulová fyzika a základy termiky
 - 12.1. Termická analýza.
 - 12.2. Tepelné vlastnosti materiálů.
13. Základy mechaniky
14. Stanovení a udržování klimatu v depozitářích a expozicích.

Praktická cvičení

1. Změna skupenství látek
2. Elektromagnetické jevy
3. Světlo, odraz a lom světelných paprsků
 - 3.1. Index lomu – stanovení olejů

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. Optická laboratoř, práce s mikroskopy
- 4.1. Optický mikroskop, příprava a pozorování vzorků
- 4.2. UV fluorescence materiálů, infračervené, sodíkové a polarizované světlo.
- 4.3. Digitální data CCD a Termo.
5. Změny vyvolané fyzikálními jevy.
6. Práce s materiálem v klimatizační komoře, teplota, vlhkost, vakuum, tlak.
7. Zařízení a přístroje na speciálních pracovištích – exkurze
8. Degradací procesy

Studijní literatura

- Colthup, N.B. – Daly, L. H. – Wiberley, S. E.: Introduction to Infrared and Raman Spectroscopy. 1990.
- Eastough, N. – Walsh, V. – Chaplin, T. – Siddall, R.: Pigment Compendium. Routledge 2008.
- Fiedler, G.: Exakta Makro und Mikrofotografie. Halle 1956.
- Holl, J. M.: Basic Atomic and Molecular Spectroscopy. 2002.
- Hollas, J. M.: Modern Spectroscopy. 1996.
- Christian, G. D.: Analytical Chemistry. 2003.
- Kol.: Návod pro cvičení v instrumentální analýze. Praha 1965.
- Könemann, K. N.: Handbuch der gemalderestaurierung. Köln 1975.
- Parson, W. W.: Modern Optical Spectroscopy. 2007.
- Schlemmer, J.: Fotografování infračervenými paprsky. Praha 1960.
- Skoog, D. A. – F. James Holler, F. J. - Crouch, S. R.: Principles of Instrumental Analysis. 2006.
- Workman, J. – Springsteen, A.W.: Applied Spectroscopy. 1998.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.5 DĚJINY VÝTVARNÉ KULTURY

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu dějiny výtvarné kultury si studenti rozšíří a prohloubí faktografické znalosti o vývoji výtvarného umění jak světového, tak českého, naučí se chápat vztah funkce a formy uměleckých děl. Dále se seznámí se způsobem zobrazování určitých témat v jednotlivých časových obdobích, rozvinou své rozumové i citové schopnosti, které jim pomohou rozpoznat uměleckohistorickou kvalitu jednotlivých děl, s nimiž budou při svém budoucím povolání v každodenním styku, a získají kladný a citlivý vztah ke kulturně-historickému odkazu minulosti. Na základě studia, předpokládajícího samostatnou práci studentů s odbornou literaturou a vizuálními příklady, si studenti osvojí základní umělecké pojmy, kategorie a hodnotící kritéria. Výuka dějin výtvarné kultury bude probíhat formou přednášek doprovázených vizuálními prezentacemi a samostudia odborné literatury a odborné časopisů. Součástí výuky budou rovněž odborné exkurze po České republice i do zahraničí.

Rámcový rozpis učiva

1. Úvod do studia dějin umění
 - 1.1. „Umění“, „umělec“, „umělecký styl“ a jejich proměny v dějinách.
Jak se dívat na architekturu, sochu, malbu, kresbu a grafický list?
 - 1.2. Ikonografie a ikonologie
 - základní metody (předikonografický popis, ikonografická analýza, ikonologická syntéza)
 - základní pojmy (symbol, atribut, personifikace, alegorie, emblém)
 - ikonografické příručky
 - 1.3. Ikonografie křesťanská a profánní
 - literární zdroje křesťanské ikonografie
 - typologie Starého a Nového zákona
2. Řecká antika
 - 2.1. Archaické řecké umění
 - 2.2. Klasické řecké umění
 - 2.3. Helénismus
3. Etrusko-italické umění
4. Římská antika
 - 4.1. Umění římské republiky
 - 4.2. Umění v období principátu
 - 4.3. Umění v období krize a dominátu
 - 4.4. Umění v římských provinciích
5. Rané křesťanské umění
 - 5.1. Křesťanské umění do ediktu milánského (počátky formování křesťanské ikonografie v katakombách)
 - 5.2. Křesťanské umění po ediktu milánském
6. Umění raného středověku
 - 6.1. Předkarolinské umění
 - 6.2. Karolinské umění

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- 6.3. Otonské umění
- 6.4. Umění Velké Moravy
7. Románské umění
 - 7.1. Románská architektura ve Francii, severním Španělsku, Itálii a Německu
 - 7.2. Románské sochařství ve Francii a Itálii
 - 7.3. Románské malířství ve Francii, severním Španělsku, Anglii, Německu a Itálii
 - 7.4. Románské umění v Čechách a na Moravě
8. Gotika
 - 8.1. Gotická architektura ve Francii, Anglii, Německu, Rakousku, Itálii a Španělsku
 - 8.2. Gotické sochařství ve Francii, Itálii a Německu
 - 8.3. Gotické malířství internacionálního stylu, nizozemský realismus, dunajská škola
 - 8.4. Gotika v Čechách a na Moravě
9. Renesance
 - 9.1. Renesanční architektura v Itálii
 - 9.2. Renesanční sochařství v Itálii
 - 9.3. Renesanční malířství v Itálii
 - 9.4. Renesance v zaalpských zemích
 - 9.5. Renesance v Čechách a na Moravě
10. Manýrismus
 - 10.1. Manýrismus v Itálii
 - 10.2. Manýrismus v zaalpských zemích
 - 10.3. Manýrismus na dvoře Rudolfa II
11. Baroko
 - 11.1. Barokní architektura v Itálii, Francii, Anglii, Německu a Rakousku
 - 11.2. Barokní sochařství v Itálii, Francii, Německu a Rakousku
 - 11.3. Barokní malířství v Itálii, Francii, Španělsku a Nizozemí
 - 11.4. Baroko v Čechách a na Moravě
12. Umění přelomu 18. a 19. Století
 - 12.1. Revoluční architektura a klasicismus
 - 12.2. Klasicistní sochařství
 - 12.3. Malířství klasicismu a romantismu
 - 12.4. Umění přelomu 18. a 19. století v Čechách a na Moravě
13. Akademické umění 19. Století
 - 13.1. Historismus v architektuře
 - 13.2. Akademické sochařství 19. Století
 - 13.3. Preraffaelité, symbolismus a realismus v malířství
 - 13.4. Akademické umění 19. století v Čechách a na Moravě
14. Moderní umění v 19. Století
 - 14.1. Impresionismus a postimpresionismus v malířství
 - 14.2. Impresionismus v sochařství
15. Secese
 - 15.1. Secese ve Francii, Belgii, Španělsku a Rakousku
 - 15.2. Secese v Čechách a na Moravě
16. Umění 1. poloviny 20. Století
 - 16.1. Předválečná avantgarda: fauvismus, expresionismus, kubismus, futurismus, počátky abstrakce
 - 16.2. Meziválečná avantgarda: dadaismus, surrealismus

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- 16.3. Architektura 1. poloviny 20. století: purismus, funkcionalismus, konstruktivismus
16.4. Umění 1. poloviny 20. století v Čechách a na Moravě
17. Umění 2. poloviny 20. Století
17.1. Poválečná malba: abstraktní expresionismus, abstrakce, pop-art, minimalismus, nový realismus
17.2. Nové cesty umění: land-art, body-art, akční umění, konceptualismus
17.3. Architektura 2. poloviny 20. století: brutalismus, postmodernismus, dekonstruktivismus, high-tech
17.4. Umění 2. poloviny 20. století v Čechách a na Moravě

Studijní literatura

- Blažiček, O. J. – Kropáček, J.: Slovník pojmů z dějin umění. Praha 1991.
Boardman, J.: Řecké umění. Praha 1975.
Dějiny českého výtvarného umění I-IV. Praha 1984–1998.
Fahr-Beckerová, G.: Secese. Praha 1998.
Fiala, V.: Impresionismus. Praha 1964, 1967.
Gombrich, E. H.: Příběh umění. Praha 1992.
Homolka, J.: Pozdně gotické umění v Čechách. Praha 1978, 1984.
Chalupecký, J.: Nové umění v Čechách. Praha 1994.
Châtelet, A. – Groslier, B. P.: Světové dějiny umění. Praha 2004.
Johnson, P.: Dějiny umění. Nový pohled. Praha 2006.
Kidson, P.: Románské a gotické umění. Praha 1973.
Kitson, M.: Barok a rokoko. Praha 1972.
Konečný, D.: Futurismus. Praha 1974.
Krejča, A.: Techniky grafického umění. Praha 1981.
Kuthan, J.: Umění doby posledních Přemyslovců. Roztoky u Prahy 1983.
Lassus, J.: Raně křesťanské a byzantské umění. Praha 1977.
Losos, L.: Technika malby. Praha 1994.
Lucie-Smith, E.: Art today. Současné světové umění. Praha 1996.
Lynton, N.: Umění 19. a 20. století. Praha 1981.
Malířské umění od A do Z. Praha 1995.
Martindale, A.: Člověk a renesance. Praha 1971.
Merhautová, A. – Třeštík, D.: Románské umění v Čechách a na Moravě. Praha 1983.
Míčko, M.: Expresionismus. Praha 1979.
Mráz, B. – Mrázová, M.: Secese. Praha 1971.
Neumann, J.: Český barok. Praha 1974.
Novák, L.: Postimpresionismus. Praha 1965.
Pijoan, J.: Dějiny umění 1-10. Praha 1977–1984.
Raeburn, M.: Dějiny architektury. Praha 1993.
Slovník světové kresby a grafiky. Praha 1997.
Slovník světového malířství. Praha 1991.
Spurný, J.: Fauvismus. Praha 1966.
Strong, D. E.: Antické umění. Praha 1970.
Srový, B.: Architektura. Svědectví dob. Praha 1977.
Teissig K.: Technika kresby. Praha 1986.
Toman, R. (red.): Románské umění. Praha 2006.
Toman, R. (red.): Baroko. Praha 1999.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Toman, R. (red.): Gotika. Praha 2000.

Toman, R. (red.): Umění italské renesance. Praha 1996.

Wittlich, P.: Česká secese. Praha 1982.

Wittlich, P.: Umění a život - doba secese. Praha 1987.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.6 PRÁCE S ARCHIVÁLIEMI

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Výuka probíhá formou přednášek a cvičení doprovázených prezentacemi. Cílem předmětu je poskytnout posluchačům základní orientaci v oboru. Student si osvojí základní pojmy, seznámí se s archivní sítí v ČR a jejím vývojem a získá základní přehled o činnosti archivu. Student dále získá základní poznatky o kritice historických pramenů. Dále se seznámí se základními pomocnými vědami historickými.

Studenti se seznámí se základními pravidly prezentace badatelských výsledků včetně citace zdrojů a etických aspektů s tím spojených. V rámci konkrétního badatelského úkolu si vyzkouší práci v archivu. Součástí předmětu jsou exkurze do archivů vybraných institucí.

Rámcový rozpis učiva

1. Úvod do studia, základní pojmy
2. Struktura archivnictví, archivy a jejich fondy
3. Archivní legislativa, archivní pomůcky
4. Online archivní databáze
5. Bibliografie, zpracování vědecké práce
6. Úvod do pomocných věd historických
7. Paleografie, epigrafika, diplomatika
8. Metrologie, chronologie
9. Kodikologie, genealogie
10. Heraldika, sfragistika, numismatika
11. Exkurze do tří archivů

Studijní literatura

- Bartoš, J.: Úvod do archivnictví. Olomouc 1995.
 Buben M.: Encyklopedie heraldiky. Praha 1999.
 Friedrich G.: Rukověť křesťanské chronologie. Praha 1934.
 Hlaváček J. a kol.: Vademecum pomocných věd historických. Jinočany 1997.
 Lobkowicz F.: Encyklopedie řádů a vyznamenání. Praha 1999.
 Pátková H.: Česká středověká paleografie. České Budějovice 2008.
 Sejbal J.: Dějiny peněz na Moravě. Brno 1979.
 Schwarzenberg K.: Heraldika. Vyšehrad 2007.
 Šebánek J. a kol.: Česká diplomatika do r. 1848. Praha 1971.
 Štouračová J.: Archivnictví. Brno 2013.
 Vorel P.: From the Silver Czech Tolar to a Worldwide Dollar. USA 2013.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Doporučená periodika

Archivní časopis.
 Sborník archivních prací.
 Ročenka české archivní společnosti.
 Dějiny a současnost.
 Umění.

Další informační zdroje

<http://www.mvcr.cz/clanek/archivnictvi.aspx> – Archivní správa ministerstva vnitra.
<http://www.nacr.cz> – Národní archiv Praha.
<http://aplikace.mvcr.cz/archivni-fondy-cr/default.aspx> – Archivní fondy a sbírky v ČR – databáze.
<http://biblio.hiu.cas.cz> – Databáze článků z odborných periodik (historie, dějiny umění, PVH, apod.).
<http://www.cesarch.cz/> – Česká archivní společnost.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.7 ZÁKLADY FOTOGRAFOVÁNÍ

Pojetí a cíle předmětu

Cílem předmětu základy fotografování je získání teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti digitální fotografie. Tomu bude předcházet seznámení s historií a vývojem fotografie od klasického fotochemického procesu k procesu digitálnímu. Zvládnutí základů digitální fotografické dokumentace je nezbytnou součástí restaurátorského procesu v celém průběhu konzervování a restaurování poškozených objektů.

Studenti se seznámí s nezbytným minimem teorie vzniku fotografického obrazu a jeho digitálním, případně analogovým zpracováním, základními konstrukčními typy fotografických přístrojů, s jejich ovládacími prvky a použitím. Dále se seznámí se základy fotografické optiky, s druhy objektivů a osvojí si jejich praktické využití. Studenti se naučí užívat celý digitální zobrazovací proces od nasnímkování v ateliéru i v exteriérech, a to s ohledem na povahu snímaných objektů, přes zpracování fotografií v příslušných programech v počítači, až po vytvoření a grafické zpracování stránek do restaurátorských zpráv a jejich tisk. Součástí výuky je i možnost zařazení analogových fotografií (například archiválií) do procesu fotodokumentace. Získané teoretické znalosti i praktické dovednosti budou studenti aplikovat při fotodokumentaci průběhu konzervování a restaurování, jako nezbytná součást práce konzervátora a restaurátora. Ve výuce základů fotografie budou průběžně řešeny konkrétní požadavky na fotodokumentaci z praktické výuky restaurátorské činnosti i požadavky ostatních vyučovacích předmětů, např. výtvarných, na fotodokumentaci kresebných a modelovaných prací studentů.

Rámcový rozpis učiva

1. Význam a využití fotografie, camera obscura, technologický vývoj od analogových fotografických technik až k digitální fotografii
2. Fotografická technika, typy přístrojů, ovládání, práce s optikou
3. Práce se světlem, fotografování v ateliéru a v exteriérech
4. Počítačové zpracování fotografií, archivace, grafické zpracování s textem a jeho konečná realizace (tisk a fotografie z digitální laboratoře)
5. Základní fotografická cvičení s důrazem na požadavky a charakter oboru vzdělávání
 - 5.1. Reprodukce s důrazem na celek, detail, strukturu povrchu
 - 5.2. Drobnější předměty, zátiší – důraz na objem, povrch a jeho strukturu, detaily a makrosnímky případných poškození a oprav. Práce se světelným stanem
 - 5.3. Zobrazení pracovního postupu
 - 5.4. Snímkování středně velkých objektů v ateliéru a příliš velkých objektů, které nelze transportovat, v konkrétních interiérech
 - 5.5. Architektura – exteriér, interiér, detaily, světlo

Studijní literatura

Kol.: Praktická fotografie (Oborová encyklopedie). Praha 1972.
Pihan, R.: Mistrovství práce s DSLR. 2007.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4.8 DIGITÁLNÍ OBRAZOVÁ DOKUMENTACE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Předmět digitální obrazová dokumentace navazuje na předmět základy fotografování. Dovednosti získané v tomto předmětu si studenti v průběhu výuky prakticky ověřují a zdokonalují. Výuka je zaměřena na praktické úkoly fotodokumentace, které si vyžaduje specifikum daného restaurátorského oboru. Praktické fotografické zkušenosti jsou nabývány a upevňovány variabilním systémem fotografických cvičení, z nichž některé mají ryze školní charakter (například portrét, reportáž, zátiší) a jiné již přímo slouží studentům v jejich školní i později profesionální restaurátorské praxi (fotografický popis oborových činností, obrazová autorská portfolia, návrhy plakátů, obaly na datové nosiče). Popsané úkoly jsou řešeny digitální cestou.

Klasická analogová fotografie (fotochemický proces) bude používána jen okrajově v případě individuálních požadavků. Dále budou studenti využívat digitální zpracování klasické analogové fotodokumentace z archivních zdrojů.

Zakončením a prověřením nabytých znalostí v předmětu digitální obrazová dokumentace je vytvoření fotografií do restaurátorských zpráv v průběhu vzdělávání v samotném jeho závěru jako součásti absolventské práce.

Rámcový rozpis učiva

Fotografická cvičení

1. Zátiší, studie povrchů, portrét, pohyb.
2. Fotografická reportáž: Dokumentace akce, aranžovaná akce – obrazový popis činnosti.
3. Fotografie v exteriéru: Reportáž, krajina, architektura.
4. Fotografie na restaurátorském pracovišti: Snímání v expozicích, vytvoření provizorních fotografických pracovišť, snímky vykopávek, nástěnných maleb, fotografování netransportovatelných objektů.
5. Fotografické a grafické počítačové zpracování i s finálními výstupy: Plakát, obal nosiče, prospekt.
6. Digitální archivace na příslušných nosičích.
7. Aplikace všech fotografických technologií a naučených postupů při dokumentaci závěrečných restaurátorských absolventských prací s realizací restaurátorské zprávy.

Studijní literatura

Kol.: Praktická fotografie (Oborová encyklopedie). Praha 1972.
 Piňan, R.: Mistrovství práce s DSLR, IDIF. 2007.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.9 VÝTVARNÁ PŘÍPRAVA

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Učivo výtvarné přípravy rozvíjí výtvarné myšlení studentů, vede je ke kultivaci výtvarného projevu, k jistotě v zacházení s výtvarnými prostředky a ke schopnosti vcítit se do rukopisu a výtvarného myšlení původního tvůrce. Úkoly jsou zadávány s cílem vytvořit předpoklady pro zpracovávání výtvarné dokumentace ve vzdělávacím programu Konzervování a restaurování malířských dekorativních technik.

Cílem předmětu je:

1. Rozvíjet u studentů schopnost vidět, pozorovat, analyzovat a hodnotit. Rozvíjet citlivost, představivost a výtvarnou paměť.
2. Naučit studenty prakticky ovládat výtvarné vyjadřovací prostředky a techniky.
3. Zvládnout zobrazování široké škály dané reality se zřetelem na osvojení si předpokladů pro výtvarnou a restaurátorskou práci a pro dokumentaci uměleckořemeslných předmětů.
4. Výchova k samostatnosti, poctivosti, trpělivosti a náročnosti na sebe samé i na výsledky své práce. Získání trvalého zájmu o sebezdokonalování a růst ve své profesi.
5. Osvojení si pozitivního přístupu k přírodě, společnosti, materiálům, výsledkům a hodnotám lidské práce, včetně ekologického myšlení a chování.

Rámcový rozpis učiva

Opakování a zdokonalování základních výtvarných vyjadřovacích a výrazových prostředků: linie, bod, skvrna, plocha, tvar, prostor, světlo a stín, barva.
Prostředky výstavby a kompozice: rytmus, symetrie-asymetrie, rovnováha-nerovnováha, pohyb, proporce, protiklady a souzvuky, černobílý kontrast, zvětšování-zmenšování.

1. Úvod do kresby
 - 1.1. Světlo, stín, objem, prostor.
 - 1.2. Kresba v ostrém světle, přítmí, mlze.
2. Studie dekoru, proporce, cvičení na téma dekor – stylizace.
3. Drapérie na gotické plastice.
4. Zátíší z geometrických těles, rotačních a kubických tvarů.
5. Perspektivní studie interiéru.
6. Kresba lebky.
7. Kresba sádrové hlavy.
8. Návčik dekoru – uvolnění ruky.

Světlo a stín, mat, lesk, reflex, průhled, povrchy a struktury, textura, perspektivní promítání, exteriér-interiér, barevná perspektiva, barva-teorie, teplá a studená škála, barevný tón, barevný kontrast, barevná harmonie, světlo a barva, modelace barvou, psychologie a symbolika barev, výraz, nálada, atmosféra.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

1. Studie hlavy podle sádrového modelu.
2. Portrét (živý model).
3. Kresba figury.
4. Drapérie na figuře.
5. Kopie kresby výtvarného umělce minulosti.

Malba skupiny předmětů – zátiší, kytice

1. Studie barevných vztahů, portrét, postava.
2. Harmonie barev, kontrast barev.
3. Malba drobné figurální plastiky.
4. Malba – výraz, exprese barvy.
5. Barevná transpozice, transformace.
6. Kaligrafická studie (uvolnění ruky).
7. Kopie malby výtvarného umělce minulosti.

Techniky a materiály:

Malba – tempera, akvarel, pastel, kvaš, škrobová tempera, pastelové křídly, olejové křídly, práce se šablonami, podpěrkou, natírání, tupování, fixírování, adjustace.

Studijní literatura

- Ballestar V. B. – Vigué J.: Malba. 2005.
 Copplestone T.: Michelangelo. 1998.
 Fučíková E.: Rudolfínská kresba. Praha 1986.
 Losos, L. Technika malby. Praha 1980.
 Simpson I.: Anatomie člověka. 1994.
 Teissig, K.: Technika kresby. Praha 1995.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.10 MODELOVÁNÍ

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem výuky zaměřené na restaurování uměleckých a historických objektů je nezbytné získání schopnosti vlastního vyjádření a reprodukce trojrozměrné reality a schopnosti vcítění se do daného tvaru.

Náplní práce s plastickým materiálem je pěstování citu pro tvar i materiál a jeho strukturu. Obsah učiva je proto uspořádán tak, aby studenti získali a prohlubovali své výtvarné schopnosti a dovednosti. Studenti nejsou vedeni k vlastní volné výtvarné tvorbě, ale ke zdokonalení své výtvarné reprodukční schopnosti, přesnosti vyjádření a technické zdatnosti.

Během tří ročníků, do kterých je předmět modelování začleněn, se studenti seznámí s různými druhy modelovacích materiálů, především s hlinou a sádrou. Předmětem vlastní práce s těmito materiály je zvětšování, zmenšování a reprodukce objektů od jednoduchých geometrických předloh přes zátiší z tvrdých a měkkých tvarů, zobrazování přírodnin s akcentem na věrnost vyjádření charakteru předlohy. Studenti se seznámí s lidskou figurou jako předmětem zobrazování od hlavy, jednotlivých částí těla až po zobrazení postavy. V plánu jsou začleněny úkoly, ve kterých se ověřuje redukci výšek použití perspektivy při práci na trojrozměrném úkolu a přetváření prostorové skutečnosti do reliéfního zobrazení.

Studenti jsou vedeni k tomu, aby byli schopni získané zkušenosti s prací s plastickým materiálem použít při konzervátorské a restaurátorské činnosti.

Rámcový rozpis učiva

1. Seznámení s modelovacím nářadím a materiály.
2. Modelování jednoduchých předmětů v prostorové sestavě (drapérie).
3. Studium vnitřních souvislostí – tah, tíha, tlak.
4. Modelování přírodnin v prostoru a ploše.
5. Převedení jednoduchých geometrických forem a tvarů do reliéfu (perspektiva).
6. Studie částí lidského těla podle sádrového modelu (ruka, noha).
7. Studie drobných předmětů (cvičení manuální zručnosti).
8. Zvětšený přírodní motiv.

Kompoziční cvičení probíhají souběžně s tematickými celky 1-8.

A. Prostředky výtvarné koncepce:

Přímky, křivky pravidelné (geometrické), nepravidelné.

Plochy, konstrukce zlatého řezu, dělení plochy, vztahy částí k celku, modulator, užití Euklidovské konstrukce geometrického průměru.

Rytmus: pravidelný, sestupný, vzestupný.

Rovnováha, symetrie.

Objem (stereometrie). Hmota a prostor. Tvary tvrdé a měkké, pravidelné a nepravidelné.

Dominanta: hlavní a vedlejší hmoty. Sčítání, odčítání, průniky hmot, gradace hmot, vztahy hmoty a prostoru.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

B. Praktická aplikace uvedených pravidel:

Funkce, tektoničnost, těžiště.

Tvarová analýza antické nádoby.

Tvar konstruovaný, tvar utvářený citem: ratifikace jednoduché skladby podle modulu.

Reliéfní kompozice z tvrdých tvarů.

Plně prostorová kompozice z pravidelných tvrdých tvarů.

Reliéf z měkkých tvarů.

- I. Studie hlavy – konstrukce, topografie, typologie.
 - 1.1. Studie hlavy podle gotické plastiky.
 - 1.2. Portrét dle živého modelu.
 2. Odlévání slepé sádrové formy.
 3. Modelování předmětů s ohledem na tektoniku, strukturu a texturu.
 4. Tvarová studie plošných předmětů.
 - 4.1. Reliéf sádrové hlavy.
 5. Drobné pohybové studie z různých materiálů (modurit, plastelína).
 6. Studie sádrové figury.
 7. Postava podle živého modelu.
 - 7.1. Kompoziční figurální cvičení.
 - 7.2. Gesto vlastní ruky.
 8. Seznámení s odléváním klínové formy.
 9. Tvarová studie dutých předmětů.
 10. Figura dle živého modelu.
 11. Figurální zkratky.
 12. Patinování.

Studijní literatura

- Preclík, V.: Paměť soch. portréty. Praha 2003.
 Simpson, I.: Anatomie člověka. Praha 1994.
 Stadler, W.: Dějiny sochařství. Praha 1996.
 Štech, V. V.: Rozprava o reliéfu. Praha 1958.
 Teplý, B.: O sochařské reprodukci. Praha 1973.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4.11 TECHNOLOGIE A MATERIÁLY

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu technologie a materiály je vést studenty tak, aby byli schopni pochopit, osvojit si a zvládnout zákonitosti jevů a procesů při rozpoznávání a diagnostikování komponentů maleb a jejich podkladů (nosičů). Studenti získají znalosti o materiálech používaných při konzervování, seznámí se s metodami konzervace a restaurování dekorativních malířských prací, s technologiemi a technikami falzifikátů.

Vědomosti získané formou přednášek a seminárních cvičení budou studenty aplikovat v předmětu konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik.

Rámcový rozpis učiva

1. Historie výroby malířských materiálů
 - 1.1. Pigmenty.
 - 1.2. Plniva.
 - 1.3. Pojiva.
 - 1.4. Pomocné materiály.
2. Technika užití materiálů a nástroje.
3. Význam prostředí, možnosti modelace.
4. Historie vývoje malířských disciplín a jejich specifických postupů.
 - 4.1. Kresba
 - 4.2. Nástěnné malířské techniky a jejich technologická kopie.
 - 4.3. Klihová technika, šablonování, tempera na omítce.
 - 4.4. Iluminace.
 - 4.5. Tempera na panelu.
 - 4.6. Enkaustika.
 - 4.7. Olejomalba.
 - 4.8. Štuko lustro.
 - 4.9. Technologická kopie.
 - 4.10. Technologická kopie olejomalby.
5. Technologie materiálů.
6. Procesy změn
 - 6.1. Destrukce.
 - 6.2. Patina.
7. Metody průzkumu a jejich závěry.
8. Znalectví na základě studia materiální povahy artefaktu.
9. Konzervace
 - 9.1. Metody konzervace.
 - 9.2. Konzervační materiály.
10. Restaurování
 - 10.1. Historie restaurování.
 - 10.2. Vývoj restaurování a charta restaurátorů.
11. Metody, materiály a postupy restaurování.
12. Teorie retuše a rekonstrukce.
13. Re-konzervace a re-restaurování.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

14. Základy konzervace a restaurování papíru, dřeva, silikátů, kovů, kůže a textilu.
15. Záznamy průběhu konzervátorských a restaurátorských zásahů.
16. Restaurátorská dokumentace.

Studijní literatura

- Bacílková, B.: Biologická degradace materiálu. Litomyšl 1996.
- Blažej, A. – Šutá, S.: Vlastnosti textilních vláken. Bratislava 1983.
- Dürer, A.: Kresby. Praha 1982.
- Đurovič, M. a kol.: Restaurování a konzervování archiválií a knih. Praha 2002.
- Fiedler, G.: Exakta Makro und Mikro fotografie. Halle 1956.
- Geologická mapa ČSSR. Praha 1989.
- Gottfried, K.: Památková péče v Německu. Brno 2011.
- Guttuso, R.: O malřích. Praha 1984.
- Hégr, M.: Výstavba obrazu s výtvarného hlediska. Praha 1944.
- Holbeins: Die sammlung Parthenon. Berlin 1962.
- Houra, M.: Jak se dívat na grafiku. Praha 1971.
- Kol.: Návodý pro cvičení v instrumentální analýze. Praha 1965.
- Kol.: Preventivní ochrana sbírkových předmětů. Praha 2000.
- Kol.: Konzervování a restaurování kovů, Ochrana předmětů kulturního dědictví z kovů a jejich slitin. Brno 2011.
- Kopecká, I. a kol.: Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené. Praha 2002.
- Könemann, K. N.: Handbuch der gemalderestaurierung. Köln 1975.
- Kučerová, I. – Šimůnková, E.: Dřevo. Praha 2000.
- Oakley V. L. – Kamal K. J.: Essentials in the Care and Conservation of Historical Ceramic Objects. 2002.
- Putt, N. – Slade, S.: Teamwork for Preventive Conservation. Rome 2004.
- Renaissance in Böhmen. München 1985.
- Slánský, B.: Technika malby díl I., II. Praha 2003.
- Spaleková, E. – Novotná, M.: Reštaurátorská tvorba 2001 - 2004. Levoča 2003.
- Umney, N. – River, S.: Conservation of Furniture. Butterworth-Heinemann, London 2000.
- Zelinger, J.: Chemické problémy restaurování uměleckých děl II. Praha 1976.
- Zeyer, B.: Zednictví a stavitelství. Praha 1962.

Doporučená periodika

- Společnost pro technologie ochrany památek, Kutná Hora
Zprávy památkové péče.
Sborníky z konference konzervátorů a restaurátorů.
Sborníky z konference textil v muzeu
Restauero

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.12 KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ MALBY

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je vytvářet na základě vědomostí a dovedností, získaných v rámci souvisejících odborných předmětů, systém speciálních dovedností a dále jej rozvíjet. Studenti si postupně osvojí rozličné technologické postupy a techniky, používané při konzervaci a restaurování malířských a dekorativních technik.

V návaznosti na poznatky z přírodovědných předmětů a předmětu technologie a materiály se studenti prakticky seznámí s různými druhy znehodnocení malby a osvojí si metody průzkumu jejich poškození, ochrany a konzervátorské a restaurátorské postupy. Nedílnou součástí výuky je provádění průběžné dokumentace celého konzervátorského a restaurátorského zásahu.

Studenti si osvojí metody práce při ochraně sbírkového fondu instituce, práci v ateliéru a v rámci širší součinnosti i práci v terénu. Budou schopni vnímat okrajové i souběžné součinnosti.

Studenti se naučí orientovat v oboru tak, aby byli schopni se dále samostatně zdokonalovat, rozvíjet a prohlubovat získané odborné znalosti v souladu s požadavky na etiku restaurátorské praxe.

V průběhu vzdělávání je kladen důraz na zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vytváření správných postojů ve vztahu k ochraně životního prostředí.

Rámcový rozpis učiva

1. Struktura oboru
 - 1.1. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
 - 1.2. Zásady práce v ateliéru a v terénu.
 - 1.3. Vybavení ateliéru pro malbu, konzervaci a restaurování.
 - 1.4. Externí pracoviště.
 - 1.5. Restaurátorská dokumentace v souladu s platnou legislativou.
 - 1.6. Proces konzervace a restaurování z hlediska právního.
 - 1.7. Preventivní konzervace - rizikové faktory a jejich měření, risk management
2. Nástěnné malířské techniky – sgrafito, secco a fresco techniky
 - 2.1. Průzkumy.
 - 2.2. Konzervační a fixační materiály a postupy při jejich aplikaci.
 - 2.3. Insekticidní látky – aplikace, injektáž.
 - 2.4. Snímání druhotných vrstev, odstraňování nečistot.
 - 2.5. Hmotová retuš, lokální a napodobivá barevná retuš, transfer.
3. Nástěnné techniky
 - 3.1. Klihová technika, šablonování, tempera na omítce.
 - 3.2. Konzervační materiály a postupy.
 - 3.3. Insekticidní látky – aplikace, injektáž.
 - 3.4. Snímání druhotných vrstev, odstraňování nečistot.
 - 3.5. Hmotová retuš, lokální a napodobivá barevná retuš.
4. Tempera na panelu, Enkaustika.
5. Zlacení – olejové a polimentové podklady.
6. Olejomalba

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- 6.1. Konzervační materiály a postupy.
- 6.2. Techniky stabilizace podložky.
- 6.3. Insekticidní látky – aplikace.
- 6.4. Injektáž.
- 6.5. Snímání druhotných vrstev.
- 6.6. Odstraňování nečistot.
- 6.7. Lokální a napodobivá barevná retuš.
7. Restaurování olejomalby
- 7.1. Konzervační materiály a postupy.
- 7.2. Insekticidní látky – aplikace, injektáž.
- 7.3. Snímání druhotných vrstev.
- 7.4. Odstraňování nečistot.
- 7.5. Barevná retuš, rentoilage.
8. Příprava na transport, manipulace a transport

Studijní literatura

Hygienické zásady a pravidla požární ochrany
Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
Provozní řád ateliérů/pracoven

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.13 ZÁKLADY MUZEOLOGIE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Učivo předmětu přinese studentům vědomosti o základech existence a práce muzeí, galerií a jiných vystavovatelských subjektů. Předmět je koncipován jako úvod do studia muzeologie s předpoklady pro samostatné hlubší studium konkrétních oblastí oboru muzeologie.

V rámci výuky budou studenti seznámeni s obecnými a zejména českými dějinami muzejnictví, sbírek a muzeí. V části výuky věnované organizaci, řízení a ekonomice muzeí získají studenti základní informace o současných názorech na jejich správný chod; tyto poznatky budou moci dále v praxi rozšířit zejména ti z nich, kteří se uplatní na místech konzervátorů a restaurátorů právě v muzeích. Nezbytnou součástí předmětu je učivo muzejní dokumentace a sbírkotvorné činnosti muzeí, jež studentům poskytne vědomosti spojené s pořizováním, dokumentací, evidencí, katalogizací i vyřazováním sbírkových předmětů. Zásadní význam pro učivo předmětu má část věnovaná muzejnímu i obecnému výstavnictví zahrnující muzejní komunikaci, „jazyk výstavnictví“ a práci s veřejností. Také tyto poznatky mohou studenti v budoucnu využít při představování své práce veřejnosti. Výuka předmětu zahrnuje dále problematiku ochrany a bezpečnosti sbírek a sbírkových předmětů zejména z pohledu muzejního konzervátora-restaurátora a zásady při jejich ukládání, vystavování a vypůjčování.

Všechny části výuky budou přednášeny na základě aktuálně účinné právní úpravy související s muzejními sbírkami, ochranou předmětů při vývozu do zahraničí a autorským právem ke sbírkovým předmětům.

Rámcový rozpis učiva

1. Vývoj muzejnictví a muzeí – obecné a české dějiny, základní pojmy.
2. Postavení muzea v současnosti – společenské zařazení, právní subjektivita, legislativní úprava.
3. Marketing a management muzeí – správa a řízení muzeí, možnosti financování, produkt muzeí jako východisko marketingu.
4. Muzejní dokumentace, sbírkotvorná činnost, Centrální evidence sbírek.
5. Evidence sbírkových předmětů - počítačové programy Bach a Demus.
6. Muzejní výstavnictví – základní pojmy, pořádání výstav, práce s veřejností. Autorské právo k exponátům.
7. Ochrana a bezpečnost sbírek – správné nakládání se sbírkovými předměty a ochrana sbírkových předmětů, preventivní konzervace v muzejním prostředí.

Během výuky proběhnou návštěvy aktuálních výstav a expozic týkajících se studovaných oborů s následnou diskusí o jejich přednostech a nedostatcích.

Studijní literatura

- Beneš, J.: Základy muzeologie. Opava 1997.
 Beneš, J.: Muzejní prezentace. Praha 1981.
 Buriánková, M. – Komárková, A. – Šebek, F.: Úvod do muzejní praxe. Praha 2010.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

- Holman, P.: Úvod do studia muzeologie a muzeografie. Brno 2014.
- Kesner, L.: Marketing a management muzeí a památek. Praha 2005.
- Knapík, J. – Šopák, P. – Váhala, D. – Olšovský, J.: Vademecum muzeologie. Opava 2012.
- Kolektiv autorů: Preventivní ochrana sbírkových předmětů. Praha 2000.
- Stránský, Z.: Úvod do studia muzeologie. Brno 2000.
- Stránský, Z.: Archeologie a muzeologie. Brno 2005.
- Špét, J.: Přehled vývoje českého muzejnictví I. (do 1945). Brno 2003.
- Věstník AMG (vydává Asociace muzeí a galerií ČR) – jednotlivá čísla věstníku přináší informace o dílčí problematice muzejnictví v ČR, aktuality o dění a diskuzích odborné veřejnosti
- Waidacher, F.: Příručka všeobecnej muzeológie. Bratislava 1999.
- Žalman, J. a kol.: Příručka muzejníková I. Praha, 2002.
- Žalman, J. a kol.: Příručka muzejníková II. Praha, 2006.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.14 ZÁKLADY PAMÁTKOVÉ PÉČE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

V rámci výuky budou studenti seznámeni jak s činností, tak i s historickým vývojem památkové péče s důrazem kladeným na vývoj v našich zemích. Předmět přinese studentům vědomosti o hlavních protagonistech a základních pohledech na péči o památky během jejího formování za Rakousko-Uherska, první československé republiky i dalšího dějinného vývoje.

Základ výuky je kladen na současné postavení památkové péče ve společnosti a na hlavní směry, kterými se tato, pro restaurátory velmi důležitá činnost, ubírá. Podrobná výuka právních norem, které památkovou péči vymezují a zajišťují, studentům přinese znalosti o struktuře a institucionálním zabezpečení současné památkové péče, o procesuální stránce vzniku kulturních památek, a zejména o právech a povinnostech osob, které tyto památky mohou restaurovat. Těmito normami jsou především zákon o státní památkové péči a jeho prováděcí předpis, stejně jako předpisy související. Na základě této výuky budou mít studenti vědomosti o právním postavení památkově chráněných objektů, což je pro činné restaurátory naprosto nezbytností. Zároveň budou znát procesní postupy při jednání se státními orgány, které památkovou péči zajišťují.

Rámcový rozpis učiva

1. Vývoj památkové péče a společenský pohled na ochranu památek v jednotlivých historických obdobích. Památková péče a její vývoj v našich zemích v období Rakousko-Uherska, ČSR a ČSSR. Památková péče v ČR po roce 1989 – problémy a změny v charakteru památkové péče, chápání její potřeby ve společnosti.
2. Teorie památkové péče; různé přístupy k ochraně a obnově; rekonstrukce, renovace, restaurování.
3. Legislativní úprava památkové péče – zákon o státní památkové péči, prováděcí a související předpisy, klady a nedostatky zákonné úpravy na konkrétních případech.
4. Institucionální uspořádání památkové péče v ČR – orgány státní správy, odborná organizace státní památkové péče – struktura, pravomoci, povinnosti.
5. Teorie konzervování - restaurování (conservation - restoration)
6. Kulturní památky a památkově chráněná území – postoj státu k památkově chráněným věcem, problematika prohlašování věcí za kulturní památky, právní postavení vlastníků kulturních památek, povinnosti při obnově kulturních památek, druhy a výše sankcí za nedodržování zákonných povinností. Problematika mezinárodní ochrany památkově chráněných objektů – možnosti vývozu do zahraničí, mezinárodní dohody.
7. Restaurování kulturních památek – zákonná úprava, vymezení pojmu, náležitosti potřebné k získání povolení k restaurování kulturních památek, práva a povinnosti restaurátora.
8. Archeologické výzkumy a nálezy – oprávnění k výzkumům, povinnosti vlastníků archeologických nálezů.
9. Preventivní konzervace v památkové péči

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

Studijní literatura

- Bacílková, B.: Biologická degradace materiálu. Litomyšl 1996.
- Dvořák, M.: Katechismus památkové péče. Praha 2004.
- Girsa, V. – Holeček, J.: Projektování obnovy stavebních památek. Praha 2008.
- Girsa, V.: Předprojektová příprava a projektová dokumentace v procesu péče o stavební památku. Praha 2004.
- Gottfried, K.: Památková péče v Německu. Brno 2011.
- Hofman, J.: O pojmu a významu ochrany památek. Praha 1921.
- Jirásek, P.: Příručka k požární ochraně kulturních institucí. Brno 1999.
- Kaigl, J.: Příručka vlastníka kulturní památky. Praha 2004.
- KOESLING, V.: Vom Feuerstein zum Bakelit. Berlin 1999.
- Kol.: Preventivní ochrana sbírkových předmětů, Praha 2000.
- Kopecká, I. a kol.: Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené. Praha 2002.
- Kopecká, I. – Nejedlý, V.: Průzkum historických materiálů. Praha 2005.
- Kroupa, P.: Základní principy památkové péče? (detektivní pátrání). In Zprávy památkové péče 2001/61, číslo: 10, str: 301–313.
- Kühn, H.: Erhaltung und Pflege von Kunstwerken. München 2001.
- Líbal, D.: Teorie památkové péče. In: Zprávy památkové péče. 2001, č. 8.
- Macek, P.: Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum. Praha 2001.
- Odegaard, N. – Scott, C. – Zimmt, W. S.: Material characterization tests for objects of art and archaeology. London 2000.
- Putt, N. – Slade, S.: Teamwork for Preventive Conservation. Rome 2004.
- Riegl, A.: Moderní památková péče. Praha 2003.
- Richter, V.: Památka a péče. Praha 1993.
- Sedláková, D.: Zpráva o významném úkolu památkové péče 21. století – o obnově identifikace kulturních památek České republiky. In: Zprávy památkové péče. 2006, č. 2.
- Solař, M.: Teorie památkové péče – neuralgický bod dějin umění? In: Zprávy památkové péče. 2004, č. 2.
- Vinter, V.: Stručný slovník památkové péče. Ústí nad Labem 1983.
- Vinter, V.: Úvod do dějin a teorie památkové péče I. Nástin vývoje a základní ideové otázky památkové péče. Praha 1983.
- Zelinger, J.: Poškození památek vlivem světla a ochrana proti němu. In: Zprávy památkové péče. 2000, č. 7.
- Zidek, M., – Klusoň, J.: Zákon o státní památkové péči a jeho prováděcí předpisy s komentářem. Praha 2005.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.15 ODBORNÁ PRAXE I

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem odborné praxe je rozvoj a zdokonalení dovedností a vědomostí získaných v průběhu vzdělávání cestou zvýšených nároků na odbornou řemeslnou zručnost, schopnost samostatně řešit svěřené úkoly pod odborným dohledem zkušených konzervátorů a restaurátorů.

Odborná praxe probíhá v konzervátorských a restaurátorských dílnách galerií, muzeí, škol s terciárním vzděláváním a ústavů památkové péče v České republice nebo v zahraničí, popřípadě v soukromých dílnách restaurátorů, kteří mají oprávnění k činnosti v daném oboru.

Výběr vhodných pracovišť a pracovních úkolů připravuje škola ve spolupráci s vedením příslušných institucí. Vztahy mezi školou a institucemi, v nichž se praxe uskutečňuje, se zajišťují rámcovou smlouvou, na jejímž plnění se podílejí obě smluvní strany.

Odborná praxe má podobu individuálně zadávaných úkolů, které navazují na učivo příslušných odborných předmětů a zohledňují možnosti studentů, a to vzhledem k rozsahu vědomostí a dovedností osvojených v rámci daných ročníků vzdělávání.

Odborná praxe je realizována v restaurátorských dílnách v rozsahu 16 týdnů v průběhu vzdělávání.

Vzhledem k vhodným podmínkám, které byly již v minulosti vytvořeny při průběhu odborných praxí, budou těmito institucemi mimo jiné:

IMAGO, v.o.s., Brno

Národní památkový ústav, Brno

Moravská galerie

Moravské zemské muzeum

Restaurátorský ateliér TRITON, Praha

Restaurator – Team akademischer Restauratoren, Wien, Rakousko

Universität für angewandte Kunst Wien, Wien, Rakousko

Technisches Museum Wien, Wien, Rakousko

Atelier du temps passé, Paris, Paříž

Universität für angewandte Kunst Wien, Wien, Rakousko

nebo to budou odborné praxe prováděné v památkově chráněných církevních stavbách pod vedením soukromých restaurátorských ateliérů s povolením MK ČR k restaurování kulturních památek.

Studijní literatura

Hygienické zásady a pravidla požární ochrany

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Provozní řád ateliérů/pracoven

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

4.16 ODBORNÁ PRAXE II

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem odborné praxe II je naučit se respektu ke svěřenému dílu, pracovní součinnosti v týmu, kritické aplikaci získaných znalostí a vytvořit si pracovní návyky v reálném prostředí.

Odborná praxe probíhá v konzervátorských a restaurátorských dílnách galerií, muzeí, nebo v soukromých dílnách restaurátorů, kteří mají oprávnění k činnosti v daném oboru. Výběr vhodných pracovišť a pracovních úkolů připravuje škola ve spolupráci s vedením příslušných institucí. Vztahy mezi školou a institucemi, v nichž se praxe uskutečňuje, se zajišťují rámcovou smlouvou, na jejímž plnění se podílejí obě smluvní strany.

Odborná praxe má podobu individuálně zadávaných úkolů, které navazují na učivo příslušných odborných předmětů a zohledňují možnosti studentů, a to vzhledem k rozsahu vědomostí a dovedností osvojených v rámci daných ročníků vzdělávání.

Odborná praxe II je realizována v restaurátorských dílnách v rozsahu 7 hod. za týden v průběhu druhého ročníku.

Vzhledem k vhodným podmínkám, které byly již v minulosti vytvořeny při průběhu odborných praxí, budou těmito institucemi mimo jiné:

IMAGO, v.o.s., Brno

Moravská galerie

Moravské zemské muzeum

ak.mal. Látal Jiří, Litomyšl

Mag. Johann Stöckelmaier, Grosmugl, Rakousko

Restaurátorský ateliér TRITON, Praha

Restaurator – Team akademischer Restauratoren, Wien, Rakousko

Universität für angewandte Kunst Wien, Wien, Rakousko

Technisches Museum Wien, Wien, Rakousko

nebo to budou odborné praxe prováděné v památkově chráněných církevních stavbách pod vedením soukromých restaurátorských ateliérů s povolením MK ČR k restaurování kulturních památek.

Studijní literatura

Hygienické zásady a pravidla požární ochrany

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Provozní řád ateliérů/pracoven

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

5. DOKLADY O ODBORNÉM ZABEZPEČENÍ VÝUKY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Soupis specializovaných učeben a dalších výukových prostor

Učebny:

2 učebny pro výuku anglického jazyka, všeobecných a teoretických předmětů. Kapacita učebny 1 je 20 studentů, učebny 2 je 35 studentů. Obě učebny jsou vybaveny školní tabulí, napevno instalovaným datovým projektorem s PC a audio technikou.

Specializované učebny:

Počítačová učebna – vybavení osobními počítači se síťovým připojením na tiskárnu, s přístupem k internetu, 3D skenerem a 3D tiskárnou. Učebna je určena k výuce předmětů *Základy fotografování* a *Digitální obrazová dokumentace*. Kapacita 12 studentů. Možnosti studentů – mimo výuku v učebně mají studenti volný přístup k PC pro zpracovávání restaurátorské dokumentace a seminárních prací zadávaných vyučujícími.

Učebna pro modelování – vybavena otočnými modelovacími a malířskými stojany, přístrojem na recyklaci hlíny, kontejnery na hlínu a regály na odkládání vytvořených nebo nedokončených prací; kapacita 12 studentů. Učebna určená pro výuku předmětu *Modelování*.

Učebna výtvarné přípravy – vybavena malířskými stojany a ateliérovými stolky, dále velkým množstvím modelů a sádrových odlitků; kapacita 16 studentů. Učebna určená pro výuku předmětu *Výtvarná příprava*.

Dílny, ateliéry:

Ateliér restaurování malby – místnost vybavená malířskými stojany různých velikostí, rozměrným rentoalázním stolem, odsávacím zařízením, ručním elektrickým náradím, ručním náradím aj zařízením. Místnost je určena pro výuku předmětu *Konzervování a restaurování malby*. Kapacita místnosti je 12 studentů.

Ateliér malby – místnost vybavená malířskými stojany, mobilními pracovními stoly, zázeminím pro umístění malé zednické míchačky, drobné nástroje a materiály pro malířské a dekorátorské práce. Místnost je určena pro výuku předmětů *Konzervování a restaurování malby*, *Technologie a materiály*. Kapacita místnosti je 20 studentů.

Fotoateliér – místnost vybavená difusním stanem, zavěšeným pohyblivým ateliérovým osvětlením, stativem, digitální zrcadlovkou a fotografickým pozadím. Fotoateliér je určen pro pořizování restaurátorské dokumentace ve výuce *Základy fotografování* a *Digitální obrazová dokumentace*. Kapacita místnosti je 35 studentů.

Laboratoře:

Chemická laboratoř – vybavena odsávací digestoří, 10 ks laboratorních vah, destilačním přístrojem, sušárnou a tavicí pecí, chemickými stoly s médii, standardními chemikáliemi

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

potřebnými při výuce konzervátorských a restaurátorských postupů. Učebna je určena k praktickým cvičením v předmětu *Chemie* a výuce *Laboratorní cvičení* s kapacitou 30 studentů.

Fyzikálně optická laboratoř – vybavena PC, stereolupou, USB mikroskopem, binokulárním mikroskopem, polarizačním mikroskopem, fluorescenčním mikroskopem apod. Všechny optické zařízení jsou s možností pořizování detailních snímků kamerou, např. u vzorků odebíraných z restaurovaných předmětů. Učebna je určena pro výuku předmětu *Konzervování a restaurování malby, Technologie a materiály, Fyzikální a optické analýzy*.

5.2. Údaje o knihovně a vybavení výpočetní technikou

5.2.1. Knihovna

Knihovna v budově školy má svého knihovníka-archiváře a je pro studenty i pedagogy přístupná denně. Školní knihovna je dělena na výtvarnou, pedagogickou, studentskou, restaurátorskou část a depozit, který je k nahlédnutí ve studovně. Výtvarná knihovna obsahuje 1.298 svazků, pedagogická 2.932 svazků, studentská 5.121 svazků, restaurátorská knihovna obsahuje 597 svazků, depozit má 800 svazků. V z restaurátorské části knihovny jsou monografie, sborníky a katalogy a odborné časopisy určené pro obor Konzervování a restaurování keramiky.

K další nabídce školní knihovny patří pravidelně odebírané odborné časopisy pro restaurování a památkovou péči, konkrétně např. *Restauro* (Forum für Restauratoren, Konservatoren und Denkmalpfleger, München) nebo *Zprávy památkové péče* (NPÚ) s kompletní řadou od roku 2000. K dalším pravidelně odebíraným časopisům patří *Věstník Asociace muzeí a galerií ČR* nebo *Sborník Společnosti přátel starožitností*. Také pro odborné časopisy platí pro studenty možnost absenčního půjčování.

Studenti oboru mohou také využívat školní knihovny v druhé budově školy na Husově ulici 10, Brno, s více než 5.110 svazků odborné literatury zejména uměleckého zaměření a celou řadou odborných časopisů. Pro jejich půjčování platí stejná pravidla.

Studijní literatura je doplňována průběžně, v souvislosti s právě vycházejícími knižními tituly, které se vztahují ke studiu, katalogy k aktuálním či proběhnuvším výstavám nebo s využitím momentální nabídky dostupných antikvariátů. Vynakládaná částka na rozšiřování knihovny VOŠ pro restaurátorské obory činí cca 15 000,- Kč/rok.

5.2.2 Přehled o vybavení výpočetní technikou

Budova školy má poměrně rozsáhlou infrastrukturu výpočetní techniky. Strukturovaná kabeláž, připojená přes aktivní switche, které řídí síťový provoz mezi jednotlivými klienty, a to jak počítačovými stanicemi, notebooky, tak primárně dvěma servery, je protkána celou budovou, tak aby obsáhla všechny důležité místnosti a zajistila připojení k datům jak na serverech, tak v internetu. K této struktuře jsou připojeny i neméně důležité „Access Pointy“, které zajišťují WiFi připojení notebooků, jak pedagogů, tak žáků, kteří používají svoje notebooky.

V budově je zároveň kompletní vybavení stanicemi PC, které svým hardwarovým vybavením odpovídají nárokům a požadavkům software, který je na nich nainstalován a slouží jak pedagogům k evidenci žáků a známek, tvorbě učebních podkladů, tak žákům,

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

aby se naučili výpočetní techniku nejen používat, ale i využívat pro svoje budoucí pracovní ambice. Pro tento účel jsou zde počítačové učebny, které mají již zmíněný potřebný výpočetní výkon a zároveň jsou na nich nainstalovány produkty, jako je Microsoft Office, Adobe, Rhinoceros, Zoner Photo Studio a další, na kterých si studenti osvojují zpracování dokumentů i výtvarného citění do reálné podoby, včetně grafického výstupu na velkoformátových plotterech. Samostatnou kapitolou je AutoCAD, který opět cílí na skupinu studentů s techničtějším zaměřením. V učebnách jsou k dispozici tiskárny pro běžný tisk a to v barevné i monochromatické variantě a také scannery pro vstup skenovaných podkladů zároveň s Pen Tablety pro „ruční kreslení potřebných podkladů. Pro studenty je vybavena počítači i studovna, která díky připojení k infrastruktuře nabízí od připojení ke školním informačním systémům, jako je „Bakalář“ nebo stravovací systém s možností objednání obědů přes internet, až po tisk dokumentů na síťové tiskárny pro tento účel zřízené.

Jedna počítačová učebna je určena k výuce předmětů *Základy fotografování a Digitální obrazová dokumentace*. Mimo výuku těchto předmětů mají studenti v učebně volný přístup k PC pro zpracovávání restaurátorské dokumentace a seminárních prací zadávaných vyučujícími. Další PC jsou studentům oboru k dispozici v ateliéru restaurování, také s přístupem k internetu a připojením k místní síti, kde mohou okamžitě v průběhu restaurátorských prací zpracovávat restaurátorskou dokumentaci. Celkem mohou studenti vzdělávacího programu (cca 30) využívat 15 PC pro školní práce. Programové vybavení počítačů čítá pravidelně aktualizované MS Windows, pro zpracování fotodokumentace programy Adobe Photoshop a Zoner Photo Studio. Pro vytváření 3D modelace chybějících částí restaurovaných předmětů pracují studenti oboru v prostředí programu Rhinoceros.

5.3 Záměr rozvoje

Vzdělávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik bude ve svém dalším působení zaměřen především na výchovu absolventů, kteří budou schopni v praxi využívat nové restaurátorské postupy a technologie získané během studia. Daleko větší důraz než doposud bude kladen na zpracování a vyhodnocování analýz použitých materiálů, které povedou k určení správného návrhu restaurátorského zásahu a k jeho úspěšnému provedení. Takový postup je pro volbu co možná nejšetrnějšího zásahu do předmětu nezbytný, stejně jako pro nutný standard dokumentace k restaurátorské zprávě. Neustálé zvyšování nároků na kvalitu restaurátorské dokumentace u všech prováděných prací je směrem, kterým se obor nadále bude rozvíjet. Díky navázané spolupráci s Přírodovědeckou fakultou MU v Brně, obor Chemie konzervování-restaurování, byly vytvořeny podmínky pro zpracovávání a hodnocení vzorků z restaurovaných předmětů. Další zaměření oboru ve spolupráci s PĚF MU bude spočívat v používání a vyhodnocení nových materiálů a technologií používaných pro restaurování nábytku historického mobiliáře ze dřeva. Rozvoj vzdělávacího programu Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik bude znamenat zejména spolupráci s PĚF MU v oblasti prospekce vzorků odebíraných z restaurovaných předmětů a uměleckých děl a na jejím základě stanovení ideálního postupu restaurátorských prací, a dále výzkumem a použitím nových materiálů vhodných k restaurování uměleckých a uměleckořemeslných malířských prací.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

Vzdělávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik doposud úspěšně rozvíjel spoluprací s odbornými institucemi a osobami muzejního, vědeckého, církevního, památkového či sběratelského zaměření v rámci praktické výuky. Další rozvoj počítá nejen s úzkou spoluprací s uvedenými organizacemi a aktivitou vedoucí k rozšíření jejich počtu, ale i se snahou směřující k rozšíření forem této spolupráce. Ty budou spočívat na participaci oboru při organizování a realizaci výstav, konferencí či workshopů pořádaných zmíněnými institucemi, jejichž program včetně hmotné náplně úzce souvisí s teoretickou i praktickou výukou. Vzhledem k tomu, že obor není zaměřen pouze na restaurování děl výtvarných umění, jako jsou obrazy a nástěnné malby, ale i na restaurování malířských technik uměleckořemeslného charakteru – sgrafito, fresco, secco, štukolustro, příp. uměleckořemeslná polychromie aj., bude jeho snahou zájem o rozvoj nejen praktické stránky spolupráce s uvedenými organizacemi. Ta dosud spočívala pouze v restaurování uměleckých a uměleckořemeslných děl a předmětů. Vzdelávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik bude rozšiřovat tuto spolupráci v rovině prezentace restaurovaných předmětů veřejnosti. Ideálním modelem spolupráce by se měla stát situace, kdy studenti oboru zrestauroují konkrétní sbírku předmětů, které posléze jejich správce/vlastník bude ochoten představit veřejnosti s poukazem na jejich práci. V tomto směru sice spočívá rozhodnutí na správci/vlastníkovi předmětů, přesto se vzdělávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik bude snažit (zejména u institucí sbírkového charakteru) již při přebírání předmětů k restaurování iniciovat jejich následnou prezentaci. Příkladem takové spolupráce je např. spolupráce s Etnografickým ústavem MZM, Muzeem města Brna při realizaci Brněnské muzejní noci či ve zmíněném duchu se rozšiřující, smluvně podložená spolupráce s Moravskou galerií.

Škola v posledních deseti letech navázala spoluprací s řadou zahraničních organizací, které se zabývají restaurováním kulturních památek. Jsou to vysoké školy, vzdělávací instituty podobné VOŠ, muzea a soukromé restaurátorské ateliéry v Anglii, Francii, Německu, Rakousku a Polsku. Vzhledem k tomu, že studenti vykonávající odbornou praxi v zahraničních soukromých restaurátorských ateliérech po absolvování školy tyto pozice obsazují, tak se musí škola zaměřit na trvalejší kontakty, což jsou školy, a stále zajišťovat a prověřovat nové restaurátorské ateliéry.

5.4 Odůvodnění vzdělávacího programu

Vzdělávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik je ve své šíři jediným, a doplňuje tak nabídku Fakulty restaurování Univerzity Pardubice, kde se zabývají freskou nebo papírem/knihou, uměleckořemeslnou malbu na dřevě, textilu nebo jiném materiálu nevyučují. Svým zaměřením tak přesahuje region Jihomoravského kraje na celou ČR.

Vzdělávací program se zaměřuje na uměleckořemeslná díla, která pro akademické restaurátory s licenci MKČR na restaurování výtvarného umění nejsou tak zajímavá. Spolupráce s veřejnými institucemi převážně sbírkového charakteru je tímto pro obě strany velmi výhodná a často dává těmto organizacím jedinou možnost, jak při splnění podmínek profesionálního přístupu a zároveň výrazně nižší ceny dosáhnout při omezeném rozpočtu zrestaurování jejich sbírkových předmětů. Také restaurování

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

předmětů pro soukromé osoby, má svůj význam a výrazně přispívá k celkovému vědomí společnosti o tomto oboru a jeho práci.

Záměr schválení vzdělávacího programu pro vzdělávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik je veden snahou o ucelený a navzájem propojený soubor výukových předmětů, jejichž náplň a zařazení v průběhu studia reagují na nově získávané teoretické a praktické znalosti studentů. Je výsledkem dlouhodobého vývoje požadavků kladených na studenty, kteří se zejména v rámci praktické části výuky postupně setkávají se stále novými předměty, při jejichž restaurování je třeba používat metody, pro které již získali potřebné teoretické předpoklady. Změny, které nový vzdělávací program oproti stávajícímu zahrnuje, reagují zvláště na potřebu hlubších znalostí chemie.

5.5 Podmínky pro hodnocení a zabezpečení kvality vzdělávacího programu

Hodnocení a klasifikace studentů se řídí platnou legislativou pro vyšší odborné vzdělávání, zejména vyhláškou MŠMT č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání. Důraz bude kladen i na průběžné hodnocení, které může standardně probíhat zejména v rámci praktických předmětů. V teoretických předmětech se průběžné hodnocení předpokládá prostřednictvím zadávání písemných prací a přednesem referátů k zadané problematice. Ve výukovém období tak budou vytvářeny podmínky pro komplexní hodnocení studentů v období určeném k získání hodnocení. Hodnocení ve výtvarných předmětech vyučovaných na oboru je souhrnem dílčích hodnocení za jednotlivé práce, na nichž studenti pracují během období výuky.

Kvalita vzdělávacího programu je zabezpečena v několika směrech. V první řadě je to již výběr vyučujících, často externistů, kteří jsou pro vzdělávání studentů oboru přínosem díky své vysoké odbornosti pro daný vyučovací předmět a kteří jsou zároveň schopni přizpůsobit učivo požadavkům oboru. Kvalita výuky je ověřována pravidelnými hospitacemi ve výuce, prováděné ředitelem školy nebo jeho zástupcem pro VOŠ, příp. i s vedoucím oboru. Tak je zajištěna kontrola výuky obsahu jednotlivých předmětů. K zajištění kvality vzdělávacího programu slouží i pravidelné vlastní hodnocení jak vzdělávacího programu Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik, tak celé Vyšší odborné školy. Podklady pro zprávu o vlastním hodnocení velmi napomáhají ke zjištění případné klesající kvality výuky v rámci vzdělávacího programu i k možnostem jejího zlepšování. Osvědčenou metodou ve VOŠ restaurátorské je vyjádření pedagogů i studentů formou dotazníku a ankety k podmínkám a kvalitě výuky.

5.6 Spolupráce s odbornou praxí

Spolupráce s odbornou praxí je rozvíjena ve dvou základních liniích: při restaurování předmětů a uměleckých či uměleckořemeslných děl patřících muzeím, galeriím, církevním institucím, pracovištím NPÚ či soukromým subjektům, které buď nemají vlastní konzervátorské či restaurátorské pracoviště, nebo je jeho kapacita nedostatečná, a při odborné praxi studentů v těchto institucích. Při restaurování probíhají všechny práce v prostorách školy pod dohledem pedagogů a ke všem restaurovaným předmětům se vypracovává standardní restaurátorská zpráva. Spolupráce s VOŠ restaurátorskou – vzdělávacím programem Konzervování a restaurování malířských a dekorativních

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

technik je pro zmíněné instituce velmi výhodná, pro studenty oboru pak znamená možnost praktické výuky na historických originálech předmětů. Častá spolupráce je s institucemi uvedenými v předmětu Odborná praxe.

Spolupráce při odborných praxích studentů oboru se uskutečňuje kontaktem vedení oboru s organizací a odsouhlasením prací, které bude student během praxe vykonávat. Tato spolupráce je opět oboustranně výhodná a studentům přináší další možnosti restaurátorské práce na originálech předmětů pod odborným vedením profesionálních restaurátorů často s mnohaletou praxí. Vzhledem k tomu, že studenti oboru pocházejí z celého území ČR a často využívají možnosti uskutečnění odborné praxe v organizacích v místě svého bydliště, neustále se rozšiřuje seznam institucí, s nimiž na tomto základě obor spolupracuje. Díky vysoké kvalitě práce praktikantů byly tyto instituce vždy ochotny přijímat další praktikanty vzdělávacího programu Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik.

Již deset let mohou studenti, absolventi i pedagogové vyjíždět též na praxi do zahraničí díky programu Erasmus+. Nejnavštěvovanější destinací je Itálie, Německo, Rakousko nebo Velká Británie. Nově byla do programu zahrnuta i Litva, Slovinsko nebo Turecko. Rozhodujícím kritériem pro výběr přijímajících institucí je míra odbornosti, odpovídající zázemí a dodržování profesní etiky. Vždy se jedná o prověřená pracoviště.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

5.7 Spolupráce s vysokými školami

V roce 2007 započala spolupráce mezi VOŠ restaurátorskou a Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity v Brně, oborem Chemie konzervování-restaurování. Postup je realizován na základě Rámcové smlouvy o spolupráci při řešení společných úkolů uzavřené počátkem roku 2008. Vlastní spolupráce mezi školami se uskutečňuje vzájemným využíváním laboratoří, dílen, ateliérů a přednáškových místností, společným využíváním přístrojového vybavení a přednáškovou činností pracovníků obou institucí. Pro VOŠ restaurátorskou to znamená zejména možnost využívání nadstandardně vybavených laboratoří pro výuku chemie a možnost provádění chemicko-fyzikálních analýz vzorků materiálů z restaurovaných předmětů. Sama je prospěšná studentům PŘF MU zejména při poskytování praktických vědomostí o materiálech, z nichž jsou předměty určené k restaurování vyrobeny, materiálech používaných při konzervování a restaurování, problematice při jejich používání, alternativních možnostech použití jiných materiálů a technologií apod.

Spolupráce s PŘF MU je vedena s dlouhodobým záměrem poskytování a předávání vědeckých i praktických vědomostí a dovedností oběma stranami, díky němuž studenti vzdělávacího programu Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik mají možnost získat během studia ucelené poznatky související s procesem restaurování od počátečního průzkumu až po závěrečné zpracování restaurátorské zprávy.

Od července 2012 byla VOŠ řešitelem projektu CZ.1.07/2.1.00/32.0061 v rámci OP VK jehož hlavním cílem je zajištění prostupnosti vyššího odborného vzdělávání do vzdělávání vysokoškolského. Důvodem byla uznatelnost odborné kvalifikace v rámci EU. Zajištění prostupnosti blo podmíněno zkvalitněním vzdělávání na VOŠ ve spolupráci s univerzitou, partnerem projektu, která bude zajišťovat navazující bakalářské studium. Zmiňovaným partnerem projektu se stala Masarykovy univerzita.

5.8 Zdůvodnění společenské potřeby

Vzdělávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik svým zaměřením výrazně přesahuje region města Brna i Jihomoravského kraje. Studenti oboru přicházejí za vzděláváním z celé ČR, v tomto směru má škola celorepublikový význam a vzdělávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik je jediným neuniverzitním oborem svého druhu. Spolupráce s institucemi jako jsou muzea, galerie, církevní instituce, pracoviště Národního památkového ústavu, soukromí sběratelé apod. se velmi úspěšně rozvíjí a je pro obě strany velmi výhodná. Možnost restaurování sbírkových předmětů či uměleckých a uměleckořemeslných děl při splnění podmínek profesionálního přístupu a zároveň výrazně nižší ceny je pro řadu institucí jedinou možností, jak při omezeném rozpočtu dosáhnout zrestaurování jejich sbírkových předmětů. Také restaurování předmětů pro soukromé osoby má svůj význam a výrazně přispívá k celkovému vědomí společnosti o tomto oboru a jeho práci.

Vzdělávací program Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik nabízí možnost studia restaurování uměleckých a uměleckořemeslných malířských děl a vychovává profesionální restaurátory těchto materiálů, a jeho společenská potřeba je stále velmi vysoká. Restaurování těchto děl je žádoucí zejména u církevních institucí či institucí sbírkového charakteru, jejichž sbírkový fond je obsahuje. Velká část těchto organizací využívá práce studentů vzdělávacího programu Konzervování a restaurování

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

malířských a dekorativních technik a vzhledem k opakovanosti je zřejmé, že s pracemi studentů oboru jsou velmi spokojené.
To dokládají i vyjádření některých institucí k odborným praxím a pracím studentů, která jsou součástí přílohy. Se všemi institucemi Vyšší odborná škola restaurátorská nadále spolupracuje.

5.9 Personální zabezpečení výuky

Jméno: ak. mal. Jan Knorr – vedoucí oboru
 Vyučuje předměty: Konzervování a restaurování malby, Technologie a materiály, Výtvarná příprava
 Studia: 1974–1980 AVU Praha, prof. ak. mal. R. Ondráček – restaurování nástěnných technik a závěsných obrazů
 Pedagogická praxe: 17 let
 Praxe: držitel Povolení MK ČR k restaurování malířských uměleckých děl, dřevěných polychromovaných sochařských děl a sgrafita č. 11838/1990

Jméno: Mgr. Olga Piperová, DiS.
 Vyučuje předměty: Konzervování a restaurování malby, Technologie a materiály
 Studia: 1984–1988 SUPŠ Husova 10, Užitá malba
 1990–1995 Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Brno
 Magisterské studium: učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů, kombinace: dějepis – výtvarná výchova
 2011–2014 Vyšší odborná škola restaurátorská, Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
 Pedagogická praxe: 16 let

Jméno: Mgr. Radka Kopecká, Ph.D.
 Vyučuje předmět: Chemie, Laboratorní cvičení, Fyzikální optické analýzy
 Studia: 1997–2005 Gymnázium Brno-Řečkovice
 2005–2008 PřF CHEO Chemie (Bc.)
 2005–2011 Chemie se zaměřením na vzdělávání (Bc.)
 2008–2010 Anorganická chemie, Učitelství chemie pro střední školy (Mgr.)
 2010–20 Anorganická chemie (Ph.D.)
 Pedagogická praxe: 10 let

Jméno: RNDr. Ladislav Pospíšil, CSc.
 Vyučuje předměty: Chemie, Fyzikální optické analýzy
 Studia: 1965–1968 Střední všeobecně vzdělávací škola v Brně
 1968–1976 Masarykova univerzita, PřF, specializace Elektrochemie
 1978–80 VUT, Ústav počítačových strojů, postgrad. studium
 1984–1988 Fakulta technologická Zlín, Ústav plastikářské technologie, vědecká aspirantura
 Pedagogická praxe: 11 let

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

- Jméno:** Mgr. Martin Fajtl
Vyučuje předmět: Práce s archiváliemi
Studia: 2004–2008 Gymnázium J. G. Mendela
2008–2013 FF MU Ústav PVH a archivnictví
Pedagogická praxe: 10 let
- Jméno:** Ivan Emr
Vyučuje předměty: Základy fotografování, Digitální obrazová dokumentace
Studia: 1976–1980 SŠUŘ Brno, obor Fotografie
2000 VUT Brno – DPS
Pedagogická praxe: 24 let, vlastní výtvarná činnost
- Jméno:** Mgr. Kateřina Erbenová
Vyučuje předmět: Anglický jazyk
Studia: 1986–1990 Gymnázium Křenová
1990–1997 FF MU v Brně, Anglický jazyk a literatura,
Latinský jazyk a literatura
1996–1997 University of London
2006–2007 Pedagogické minimum
Pedagogická praxe: 20 let
- Jméno:** ak. soch. Petr Jedlička
Vyučuje předměty: Výtvarná příprava, Modelování
Studia: 1968–1972 SUPŠ Husova 10, Tvarování výrobků z plastických hmot
1973–1978 AVU Sofia, Bulharsko, Sochařství
Pedagogická praxe: 20 let
- Jméno:** Mgr. Martina Schneiderová
Vyučuje předmět: Dějiny výtvarné kultury
Studia: 1997–2001 Gymnázium Jevíčko
2003–2006 Bakalářské studium PdF MU, Dějiny umění a český jazyk
2006–2009 Magisterské studium PdF MU, Dějiny umění
2019 Pedagogické minimum
Pedagogická praxe: 10 let
- Jméno:** Mgr. Petr Polášek, DiS.
Vyučuje předměty: Základy památkové péče, Základy muzeologie
Studia: 1995–2000 SOU nábyt. Rousínov -Technik pro výrobu nábytku
2000–2003 VOŠ Restaurátorská
2003–2008 FF MU Brno – Muzeologie
2020 Pedagogické minimum
Pedagogická praxe: 11 let

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Jméno: MgA. Marek Urbanovský
 Vyučuje předměty: Konzervování a restaurování malby, Technologie a materiály
 Studia: 1999–2003 IKRT Litomyšl, Nástěnná malba
 2006–2007 Fakulta stavební VUT, Katedra společenských věd – doplňující pedagogické vzdělání
 2007–2009 FaVU Brno – ateliér malířství (ak. mal. T. Lahoda)
 Pedagogická praxe: 16 let

5.10 Přílohy ke vzdělávacímu programu – vyjádření profesních organizací, reference prací studentů VOŠ restaurátorské Brno, vzdělávací program 82-42-N/07 Konzervování a restaurování malířských a dekorativních technik

Celkem listů příloh:

1. Goering Institut e.V.
2. IFOM
3. Jiří Látal
4. Moravské zemské muzeum
5. Muzeum hlavního města Prahy
6. Národní památkový ústav Brno
7. School of History and Heritage
8. Slovácké muzeum v Uherském Hradišti
9. Stanislav Vinš
10. Universtität für angewandte Kunst Wien

